

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 48 (2335) 1994 LAPKRITIS-NOVEMBER 29

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1

Ateitimi besirūpinant

Dabartis — tai tirpstanti žvakė, nesulaikoma slinkties praeitin: kiekvienas atodūsis, žengtas žingsnis, suskambėjęs garsas, tartas žodis tą pačią akimirką jau tampa praeitimi. Tiesa, daug ką galima pakartoti — gal bus labai panašu, bet ne tas pats.

A TEITIS užtat ir yra tas laikas, kuriuo žmonės paprastai rūpinasi: kas bus po valandos, kas rytoj, kas po metų? Žvilgsnis ateitin — artimon ar tolesnėn — sudaro tarsi visos egzistencijos pagrindą pavieniam žmogui, bendruomenei, tautai, valstybei. Nesirūpinimas ateitimi reiškia lengvabūdišką požiūrį į gyvenimą, savęs nuvertinimą, atsakomybės vengimą, tam tikrą parazitavimą visuomenėje, kurioje tikimasi, kad kiti, tik ne aš ką nors darys. Patirtis rodo, kad labai daug negerovių atsitinka tik dėl tokio savanaudiško požiūrio. O dar blogiau, kai tokie savanaudiškai ima vadovauti. Ir koks žmonių junginys bebūtų, norėdamas išlikti turi planuoti ateitį, rūpintis ja. Šeimose kalbama apie vaikų ateitį, išeivijos bendruomenėje apie sekančius veiklos metus, Lietuvoje apie ekonominio gyvenimo pagerėjimą bei kitus rūpimus klausimus. Visų ir visai ateitis yra planuojama, kuriamos naujos idėjos, kad rytoj būtų geresnis, ieškoma išeičių iš įvairiausių klampynių. O dažnai viskas taip suraizgyta, kad sunku beatsekti, kur pradžia, kur galas. Pasigirsta balsų, kad ir šių dienų Lietuva panaši į tokią raizgynę. Ir kas drįstų pasakyti, kad čia tik kažkieno reikalas? Čia yra visų reikalas, tų žmonių, kuriems rūpi Lietuvos ateitis. To rūpesčio negali mažinti pilietybės klausimas, nuosavybės atgavimo sunkumai ar kokios kitos šiuolaikinės problemos, kurių kas kart vis daugėja. Jo negali sustabdyti nė kiti mažesni rūpestėliai čia išeivijoje ar ten tėvynėje. Tėvynės ateitis iškyla virš visko, nes dėl jos kovota, dirbta ir daugelio gyventa.

IR kokia ji? Kokios Lietuvos norime? Ar šiandien dėl to visi galetume sutarti? Į šį klausimą šiek tiek bandau atsakyti politinių partijų programose. Tačiau šių dienų pasimetusių žmogų darosi jau sunkiau įtikinti, kad skelbiami pažadai ko nors verti. Jis pradeda jaustis apgaulinėjamas, įspraustas tarp pažadų ir tikrovės, naitus balsuotojas ir valstybės reikalų atžvilgiu pasitraukęs į nuošalumą. Tačiau tai veda prie pavojingo abejingumo, kuriuo jokių būdu negali būti grindžiamas kelias ateitin. Juk, kaip ten bebūtų, reikia nepamiršti, kad nepriklausomybės tvirtinimas ir Lietuvos vizija nėra ir negali būti politinių partijų ar valstybės vadovybės monopolizuota. Jei taip būtų, ar kas galėtų tikėtis greitesnio susirikiavimo dirbti ta linkme, kur asmeniui reikia nusilenkti prieš bendrąjį idealą? Dabarinę galvoseną, darbų bei savanaudiškumą maišaitį vertinant, atrodo, kad tautoje šiandien trūksta jungties, iš kurios galėtų tiestis aiškesnė perspektyva ateitin. Kas ta jungtis turėtų būti, kaip ji atsirastų — tai pirmiausia klausimas. Sąjūdis jungė, nes vyko išsilaisvinimas. Kas dabar jungia, kai jau esame laisvi? Nedrąsu tarti — niekas. Pasimetimuose, politinėje maišatyje tolydyti tik tolsta vieni nuo kitų. Tokiai būklei esant, atrodo, kad tik kiekvieno tautiečio ramus apsisprendimas už savo vaikų ir tėvynės ateitį galėtų ką nors pradėti keisti. Todėl gal ir reiktų pirmiausia jungtis į tas gruputes, kurioms daugiau rūpi asmenybių pranašumas, negu gryna politinė kairė ar dešinė. Partijoms reikia asmenybių, reikia vadų, kurių mąstysena prašoktų dabartį. Trypimas vietoje ir su geriausiom programom nieko nepakeis. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Kvebeko premjeras Toronte

Kvebeko premjeras Jacques Parizeau, provincinio parlamento rinkimus rugsėjo 12 d. laimėjusios separatistinės Kvebeko partijos vadovas, lapkričio 22 d. pirmą kartą šiose pareigose lankėsi Toronte. Priviačiam pokalbiui jis susitiko su rinkiminį savo parlamento vąj pradedančiu Ontarion NDP socialistų premjeru Bob Rae, o pagrindinį pranešimą verslininkams padarė Toronto kanadiečių klube surengtuose priešpiečiuose. Pranešimas buvo politinis, susietas su premjero J. Parizeau siekiu Kvebeko atskyrimu nuo Kanados ir 1995 m. įvyksiančiu Kvebeko gyventojų antruoju referendumu šiuo klausimu.

Devynios federacinės Kanados provincijos dabar gyvena viiltimi, kad kvebekiečiai šiuo referendumu antrą kartą atmes separatistinės Kvebeko partijos peršamą nepriklausomybės idėją. Pagrindinis premjero J. Parizeau viešnagės tikslas buvo sustiprinti šiuos siekius ne tik pačiame Kvebeke, bet ir angliškoje Kanados dalyje. Jos didžiausia tvirtovė yra daugiausia gyventojų turintis Ontarion provincija. Plačiausiai nuskambėjo at-

viras premjero J. Parizeau prisipažinimas, kad jis ir jo partija gali pralaimėti 1995 m. referendumą. Tačiau separatistinių idėjų nebus atsisakyta. Pasak jo, Kvebeko problema kanadiečiams primins nesibaigiantį lankymąsi pas dantų gydytoją, nesustojantį danties gręžimą. Tokią situaciją atneš Kvebeko keliamas didesnio politinio svorio ir autonomijos reikalavimai, atmetami kanadiečių ir Kanados. Abipusis pasitikėjimas bus prarastas. Premjerui J. Parizeau atrodo, kad Kvebeko ir Kanados skyrybos, net ir atmetos referendumo, bus neišvengiamos. Tad jis siūlo pradėti draugiškus pasiruošimus po 1995 m. referendumo, nekreipiant dėmesio į galimą atmetimą. Esą nei Kvebekas, nei Kanada neturės naudoti pasaulio finansinėje rinkoje, jeigu sprendimai bus atidėliojami iki skyrybas patvirtinančio referendumo. Premjeras J. Parizeau taipgi pabrėžė, kad Kvebeko ir Ontarion provincijos geografiniu požiūriu yra kaimynės, o ekonominiu — ne tik varžovės, bet ir partnerės. Jo nuomone, tokių ryšių

(Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuvos radio ir televizijos vaikų bei jaunimo choras (nuotraukoje jo dalis), vadovaujamas R. Maleckaitės, po gastrolių JAV-bėse, 1994 m. lapkričio 22 d. koncertavęs Lietuvių namuose, Toronte Nuotr. V. Maželio

Pranešimas iš Paryžiaus

Prancūzija atranda kelią į Lietuvą

Jaunimui Lietuva — nežinomas kraštas • Mezgami nauji ryšiai su Lietuva • Veikia net kelios draugijos, puoselėjančios kultūrinius ryšius tarp abiejų kraštų

DOC. L. SKŪPAS

Prieš Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą mūsų kraštą žinojo tik senoji prancūzų karta — inteligentai, išsargoję atmintyje Lietuvą iki 1940-ųjų. Penki dešimtmečiai sovietų imperijoje padarė savo — Lietuvos vardas buvo pamirštas arba tapo visai nežinomas jaunimui. Dar ir šiandien pastraikto sutikti prancūzų, kurie nustemba sužinoję, jog lietuvių kalba nėra rusų kalbos dialektas.

Mūsų kraštą pasauliui išgarsino pasiaukojanti lietuvių kova už laisvę, Sąjūdis, tautos stiprybė per tragiškuosius 1991-ųjų metų sausio įvykius.

Pastaruoju metu apie Lietuvą bei kitas nepriklausomybę atgavusias Baltijos valstybes pasirodė pažintinių knygelių; dažnai jos minimos ir prancūzų spaudoje.

Organizacijos ir asmenys

Įvairios visuomeninės organizacijos, verslo grupės ir atskiri asmenys plėtoja ryšius su mūsų kraštu. Įsteigė daugybę draugystės sąjungų: "Provansas — Lietuva", "Normandija — Lietuva", "Alzasas — Lietuva" ir kitos.

Provansalai 1992 m. pabai-goje buvo nuvykę į Lietuvą, atveždami du autovežimius labdaros — daug prancūzų kalbos vadovėlių ir grožinės literatūros, mokyimo priemonių ir kt. Tai įteikta Alytaus I-jai vidurinei mokyklai, kur jau 30 metų dėstoma prancūzų kalba nuo pat pirmos klasės. Šios mokyklos direktorius Alvydas Gavelis ką tik apdovanotas Prancūzijos "Akademinių palmių" ordinu. Provansalai taip pat atvežė daug vaistų Alytaus ligoninei, buvo priimti Lietuvos "Raudonajame kryžiuje".

Reikia pasakyti, kad prancūzai jaučia didelį palankumą po 1995 m. referendumo, nekreipiant dėmesio į galimą atmetimą. Esą nei Kvebekas, nei Kanada neturės naudoti pasaulio finansinėje rinkoje, jeigu sprendimai bus atidėliojami iki skyrybas patvirtinančio referendumo. Premjeras J. Parizeau taipgi pabrėžė, kad Kvebeko ir Ontarion provincijos geografiniu požiūriu yra kaimynės, o ekonominiu — ne tik varžovės, bet ir partnerės. Jo nuomone, tokių ryšių

"Provansas-Lietuva" sąjungai vadovauja nenuilstanti ponja Marie-Therese Bressieux. Jos žvilgsniai dabar krypta į Kupiškį bei Pasvalį, kur taip pat dėstoma prancūzų kalba.

Paskaitos ir mokyklos

Šių eilučių autorius nese-

niai pervaziavo visą Provansą, skaitydamas paskaitas apie Lietuvą, organizavo dailininko Gedimino Prancūno darbų parodą, atvežė Vilniaus pagyvenusių žmonių folklorinį ansamblį "Sadauja".

Tiltas "Prancūzija — Lietuva" yra įsteigęs netoli Sent-Etjeno (Saint-Etienne). Jį "pastatė" ponja Mireille Lukoševičius (jos vyras lietuvis). Glaudžiausi ryšiai palaikomi su Vilniaus 27-ja vidurine mokykla, kur sustiprintas prancūzų kalbos mokymas. Moksleiviai iš 27-sios vidurinės mokyklos važiuoja į Sent-Etjeną, gyvena po 3 savaites šeimose, lanko vietinę prancūzų mokyklą. O "tilto" delegacijos savo ruožtu atvyksta į Vilnių, į 27-ją vid. mokyklą. Jau yra draugaujančių šeimų iš dviejų šalių. Be to, kartu organizuojamos parodos, rengiamos koncertai.

"Alzasas — Lietuva"

Viena aktyviausių draugijų "Alzasas — Lietuva", įsteigta 1991 m. Štrasburge (Strasbourg). Jai vadovauja Philippe

Edel. Ta draugija sudaro išsamų savo veiklos kalendorių kiekvieniems metams. Jame numato, kada ir kokius rengs Lietuvos menininkų koncertus, parodas, paskaitas ir kt. Ji irgi priima mokslivius iš Lietuvos (Vilniaus ir Anykščių), studentus, skatina šeimų bendravimą. Kalendoriuje pateikiami pavadinimai ir adresai įstaigų, organizacijų Prancūzijoje ir Lietuvoje, kurioms rūpi dviejų šalių ryšiai.

"Alzasas — Lietuva" išleido kalėdinį atviruką ir jį išplatino po visą Prancūziją. Surinktos lėšos skirtos Vilniaus "SOS — vaikai" miestelio statybai. Ką tik lietuviškai išleista knygelė "Alzasas".

Štrasburge draugijos kvietimu šią vasarą koncertavo "Nemuno" ir "Panevėžio" folklorinės grupės. Iki rugsėjo 11 d. veikė prancūzų skulptoriaus Jacques Lipchitz, gimusio Druskininkuose, paroda. Prancūzų vargonininkas Mathieu Guillot surengė keletą

(Nukelta į 2-rą psl.)

Ši knygelė apie Alzas kraštą lietuvių kalba yra išleista 1994 m. draugijos "Alsace-Lituanie" ir leidyklos "La Nuée Bleue"

Savaitė Lietuvoje

Rusijos bankininkai Lietuvoje

Kaip rašo "Lietuvos aidas" lapkričio 5 d., Vilniuje lankėsi Rusijos bankų sąjungos pirmininkas S. Jegorovas, pakviestas pasitarimui su Lietuvos banko valdybos pirmininku K. Ratkevičium ir 14 komercinių bankų vadovais. K. Ratkevičiaus teigimu, praėjusią savaitę su Lietuvos pramonininkais, besilankančiais Maskvoje, buvo susitarta palaikyti glaudesnius ryšius su Lietuvos finansinių sluoksnių atstovais. Seimo narys V. Plečkaitis, taipgi lankėsi Maskvoje, tvirtino, kad Rusijos seimo atstovų duomenimis, "Rusijos kapitalas kontroliuoja Lietuvos bankų struktūras". Šios informacijos bankininkai neneigė.

Lankėsi žemės ūkio komisaras

ELTOS pranešimu, lapkričio 8 d. Lietuvoje lankėsi Europos sąjungos (ES) žemės ūkio komisaras R. Steichen, kuris susitikime su prezidentu Brazausku aptarė Lietuvos žemės ūkio padėtį. Steicheno nuomone, "Lietuvos įstatymai turėtų būti siejami su Europos sąjungoje veikiančiais įstatymais". Svečio teigimu, žemės ūkis yra sudėtinga problema, iš kurios Lietuva galėtų pakilti aktyviau plėdama kooperaciją, sukurdamą patikimą kreditų sistemą. Šiuo reikalu turėsiantis daugiau padėti Pasaulio bankas. Pasak jo, "tikimasi, kad greitai bus nuspręsta Lietuvos agrarinio sektoriaus restruktūrizavimo reikmėms skirti 30 milijonų JAV dolerių paskola". Taipgi jo nuomone, "ateityje Lietuvai derėtų orientuotis į Rytų rinkas, nes Vakarų Europos ekonominės sienos griežtai saugomos, tačiau su tokiais produktais, kurių Vakarai negamina, būtų galima įsiveržti".

Nuteistas Lingio žudikas

Kaip praneša ELTA, Vilniuje lapkričio 10 d. Aukščiausiojo teismo kolegija paskelbė nuosprendį, nuteisiantį B. Dekanidzė išimtinę mirties bausmę sušaudant už žurnalistą Vytauto Lingio nužudymą. Taip pat įvairios trukmės laisvės atėmimo buvo nuteisti jo vadovaujamos nusikalstamos grupuotės "Vilniaus brigada" nariai už nusikaltimo įvykdymą. Nuosprendžiai yra galutinai. Lietuvos prezidentas gali mirties bausmę pakeisti kalėjimu iki gyvos galvos, tačiau anot "Lietuvos aidą" (lapkričio 16 d.), Dekanidzės tėvas pasisakė neprašysiąs prezidento malonės.

Grasino jėgaines susprogdinimu

BNS skelbia, kad lapkričio 4 d. Lietuvos pilietis K. Mažulka Švedijos ministeriui pirmininkui I. Carlssonui raštinėje paliko laišką, kuriame jis pareikalavo 8 milijonus kronų. Negavęs grasino susprogdinti Ignalinos atominę elektrinę. Jis buvo suimtas, kai grįžo atsakymo. Jo teigimu, šantažuoti Švedijos vyriausybę jį privertė Lietuvoje veikianti grupuotė NUC-41"W", nors jis ne jos narys. Grupuotės bendrininkų yra dirbančių jėgaineje. Ignalinoje buvo sustiprinta apsauga, bet nebuvo ženklių, kad šio lietuvių grasinimai pagrįsti. Lietuvos specialiosios tarnybos neturi žinių apie NUC-41"W", tačiau iš Vokietijos federacinės aplinkos, gamtos saugos ir branduolinio saugumo ministerijos pasklido informacija, kad jėgaineje rengiami teroro aktai, surišti su mafijos kerštu dėl mirties nuosprendžio B. Dekanidzei už žurnalistą V. Lingio nužudymą. RSJ

Posėdžiavo ministerių taryba

BNS skelbia, kad lapkričio 15 d. Olandijos mieste Nordvike įvyko Vakarų Europos sąjungos (VES) ministerių tarybos posėdis, kuriame dalyvavo ir Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys. Lietuvai gavus nepilnateisės narės statusą gegužės 9 d. Posėdyje buvo priimtas bendras pareiškimas, pripažįstantis, kad "aktyvesnis visų narių dalyvavimas VES veikloje bei konsultacijos saugumo reikalais prisidės prie stabilumo Europoje stiprinimo". Taip pat buvo priimtas dokumentas, apibūrinantis pagrindines bendros Europos gynybos politikos gaires. Visi nariai buvo pakviesti dalyvauti bendros Europos saugumo politikos metmenų rengime.

Sveikatos darbuotojai nepatenkinti

"Lietuvos ryto" žiniomis (lapkričio 10 d.), Lietuvos me-

Šiame numeryje:

Ateitimi besirūpinant

Iškyla aktualus klausimas: kas šiandien jungia tautą?

Prancūzija atranda kelią į Lietuvą

Kovos už laisvę ir tautos stiprybę išgarsino mažai žinomą šalį

Žurnalistų nužudymo byla

Draus sprendimas atkuria Lietuvoje teisėtumą

Naikino sovietai, naikino ir naciai

Kryžiuočių palikuonys kankino ir žudė Lietuvos intelektualus

"Kiekvieno sieloje — sovietiškas pragaras"

Nusikaltimai, teismai ir grasinimai temdo laisvės džiaugsmą

Ieškant bendro kelio su išeivija

Seimo narys K. Kryževičius atskleidžia kun. K. Ambraso, SJ, klausimus

Rudens paroda Anapilyje

Menininkės žvilgsnis į meninius darbus

Netolimų laikų politika

Katalikų intelektualo, rezistentų, demokratijos teoretiko palikimas

Lietuviai spaudoje ir gyvenime

Vokietijoje lietuviškos studijuojama, dirba ir kuria šeimos

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage
paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send
address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3.
Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Sventojo Sosto nuncijus Lietu-
vai arkivyskupas Justo Mullor
Garcia apibūdino Vatikanom da-
romą įtaką pasaulio įvykiams
ir dienraštį "Respublika"
(1994 m. spalio 24 d.) pareiškė,
kad "tik Dievas gali įvertinti
dvasinę ir moralinę įtaką", nors
daugelis žmonių įtaria, kad Kat.
Bendrijos balsai, pvz. popie-
žiaus Jono Pauliaus II knyga
"Peržengiant vilties slenkstį"
išversta jau į 21 kalbą ir 35 ša-
lyse ketinama išleisti 20 mili-
jonų tiražu. Popiežius esąs bal-
sas tų žmonių, kurių niekas ne-
klauso. Sventojo Sosto ir Lietu-
vos santykius nuncijus vertina
gerai. Vatikanas nepripažįs
Lietuvos įjungimo į Sovietų Są-
jungą. Vatikanas radijas visada
ruošdavo laidas lietuvių
kalba. Nuncijus paminėjo Šv.
Tėvo vizitą Lietuvoje ir palin-
kėjo lietuviams, kad jų tėvynė
būtų tikėjimo, broliškumo ir
taikos erdvė. Pokalbio pradžio-
je nuncijus kritikavo "Respubli-
ką", pareiškdamas, kad dien-
raščio stilius esąs svetimas, kad
jame rašoma paviršutiniškai ir
tikintiesiems šventi dalykai
paliečiami nepagarbiai.

Lietuvos vyskupų konferen-
cijos sekretoriatas visų vyskupi-
jų kurijoms spalio mėn. išsiun-
tė į lietuvių kalbą išverstą Ro-
mos Tikejimo kongregacijos do-
kumentą, liečiantį Sv. Komunij-
os priėmimą sutoktinių, kurie
yra išsiskyrę ir antrą kartą su-
situko. Dokumente nurodoma,
kad nauja sąjunga negali būti
pripažinta galiojančia, jei yra
galiojanti ankstesnė santuoka.
Civilizškai antrą kartą susituo-
kę, išsiskyrusieji patenka į to-
kią būklę, kuri prieštarauja Die-
vo įstatymui, ir negali priimti
Šv. Komunijos, kol būklė nepasi-
keis. Tai nesanti nei baismė,
nei diskriminacija, tik jų gyve-
nimo būdas "objektyviai prieš-
tarauja meilės komunijai tarp
Kristaus ir Bažnyčios".

Vilniaus arkivyskupas Audrys
J. Bačkis, kalbėdamas mokslinė-
je praktinėje konferencijoje
esą spalio 25-26 d.d., pabrėžė,
kad Kat. Bendrija nepripažįsta
aborto kaip šeimos planavimo
metodo. Abortas – žmogaus tei-
sės į gyvybę pažeidimas. Kairo
konferencijoje norėta šeima
prilygti "laikinoms sąjungoms,
nevedybinėms tėvystėms bei tos
pačios lyties žmonių sąjun-
goms". Vilniaus ganytojas pasa-
kė, kad Kat. Bendrija atmeta vi-
sus šeimos planavimo metodus,
grindžiamus mechaninėmis,
cheminėmis ar sterilizacijos
priemonėmis, žalojančiomis
fizinę bei psichinę žmogaus
sveikatą. Būklė Lietuvoje ke-
lianti susirūpinimą: mirštamu-
mas viršija gimstamumą, abor-
tų skaičius – gimimų. Su lais-
ve atėjo ar paviršium išliko vi-
sos blogybės. Ganytojas kriti-
kavo masinės informacijos pri-
emonės, per kurias liejasi palai-
dumo, prievartos ir žiaurumo
srautai, o per menkas dėmesys
kultūrinėms bei dvasinėms ver-
tybėms. Apgailėstavo, kad medi-
kai ir pedagogai ryžtasi apmo-
kyti Lietuvos vaikus bei jauni-
mą "saugaus sekso".

Lietuvos vyskupų konferen-
cijos 1993 m. įsteigta katalikų
televizijos studija, vadovauja-
ma D. Vilko, rengia 30 min. te-
levizijos programas, kurias ket-
virtadieniais perduoda Lietu-
vos valstybine televizija. Spa-
lio 19 d. Kaune įvyko tos studij-
os patariamosios komisijos po-
sėdis. Studijos patarėja ses.
Barbora Valuckaitė (Barbara
Valuckas) iš JAV pasakė, kad
studijos tikslas supažindinti
žiūrovus su Kat. Bendrijos gy-
venimu. Trūkumas esąs tas, kad
nežinoma, ko žiūrovai pageidau-
ja. Jos nuomone, turi būti vyk-
doma apklausa. Ligi šiolie dau-
giau dėmesio buvo skirta Šei-

mos centro veiklai. Pradėtas
rengti 1995 m. pirmojo pusme-
čio darbo planas.

Prancūzijos ambasadorius Lietu-
voje Filipas de Siurmenas,
"Caritas" pakviestas, spalio 19
d. lankėsi šios organizacijos
centrinėje būstinėje Kaune ir
pareiškė esąs sužavėtas "Carit-
tas" federacijos darbu. Buve-
jam malonu išgirsti, kad prie
paramos Lietuvai prisideda
ir Prancūzijos katalikai. "Car-
ritas" darbuotojai kunigai J.
Babonas, R. Grigas, V. Mikličie-
nė bei kiti atsisveikindami sve-
ičią apjuosė tautine juosta ir
įteikė Rūpintojėlio skulptūrą.

Vysk. Juozas Tunaitis teigia,
kad nepaisant sovietmečio lie-
tuvių tauta išliko katalikiška.
Apie tai pokalbio būdu jis pa-
skelbė "Lietuvos aidą" 1994 m.
spalio 20 d. laidoje. Vyskupo
nuomone, pamaldas lanko gana
daug žmonių, nemažai esą at-
sivertimų, atsisgauna vienuoly-
ni ir katalikų spauda. Tačiau
pati Kat. Bendrija susilpnėjusi.
Prieš karą buvę 80% katali-
kų, dabar likę 60%, kurie save
laiko katalikais, bet praktikuo-
jančių būty 10-15%. Visose po-
komunistinėse šalyse būklė esan-
ti panaši. Sovietų suformuotas
žmogus atitrūkęs nuo dvasinių
vertybių, kurių gerbimas dabar
turėtų būti skatinamas, "kad
žmonės vėl pradėtų vienas kitą
mylėti ir atjausti".

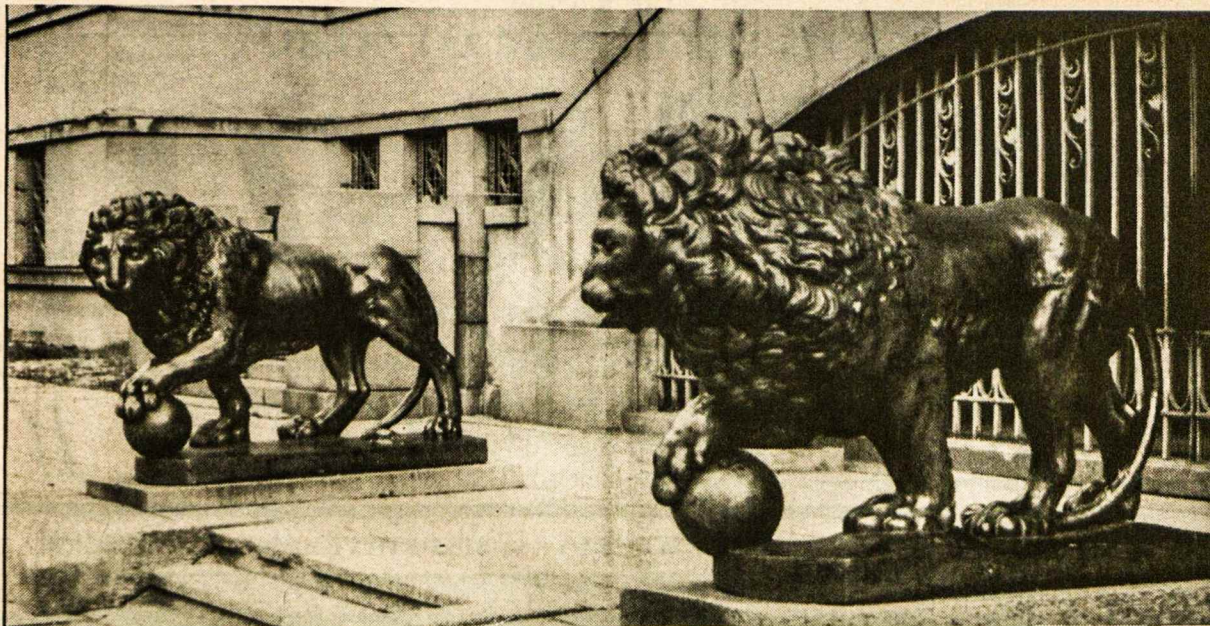
Šeimos centro atstovai, vado-
vaujami gyd. N. Liobikienės ir
viešnios iš JAV Florence Smith,
spalio 19-23 d.d. dalyvavo Kije-
ve surengtame sąjūdžio "Už gy-
vybę" seminare. Lietuvos atsto-
vės su seminaro dalyviais dali-
josį savo patirtimi. Gyd. N. Liob-
ikienė pareiškė, jog ją sužavėjo
sąjūdžio entuziazmas ir aktyvi
veikla. Taipgi pranešė, kad Lie-
tuvos Šeimos centras įtrauktas
į tarptautinę švietimo progra-
mą. 1995 m. gegužės mėn. Kijeve
įvyks Tarptautinis šeimos kong-
resas, kuriame lietuviai ketina
aktyviai dalyvauti.

Basųjų karmeličių vienuoly-
nas spalio 1 d. įsteigtas Paštu-
voje, Kauno arkivyskupijoje. Tą
dieną Mišias aukėjo vysk. Vl.
Michelevičius ir devyni kunigai.
Mediniame nedideliame name
įsikūrusį vienuolyną vyskupas
palygino su Betliejumi. Kun.
L. Jagminas, SJ, pamokslė pa-
brėžė maldos mąstymo reikšmę.
Karmeličių veikla Lietuvoje
buvo nutraukta 1865 m. 1992 m.
atkurtą vienuolyną šiuo metu
sudaro 4 seserys iš užsienio ir
5 postulantes iš Lietuvos.

Kaune įsikūrusi katalikiška
jaunimo organizacija "Actio
catholica Patria" mokinių tarp-
savio santykiams plėsti ketina
pradėti dirbti su ištisomis kla-
sėmis. Pirm. Arūnas Čučikas tei-
gia, kad naujos iniciatyvos imtis
paskatino Šv. Tėvo Jono Pau-
liaus II raginimas laikyti jau-
nima "aktyviais subjektais" bei
atsinaujinimo architektais. Mo-
kinių klases bus kviečiamos ap-
silankyti jaunimo namuose Ku-
launtoje. Numatomi ten ir moks-
leivių vadovams kursai. Orga-
nizacijos tikslas – padėti nuo
tikėjimo nutolusiems jaunimui.
Kaune organizacija globoja 70
vienišų senų žmonių. Socialinė
ir pedagoginė veikla plečiasi
tinkama linkme.

Žydų tautųdystės dieną pa-
minėjo Butrimonių kultūros
centras drauge su Alytaus sa-
vivaldybės kultūros skyriumi.
Renginyje dalyvavo Kaišiador-
ių vyskupas J. Matulaitis, žydų
bendruomenės atstovai, Vil-
niaus vyrų choras "Vytis". Šven-
tovės kalbėjo žydų atstovai,
choras giedojo klasikinius kū-
rinus. Po koncerto vysk. J. Ma-
tulaitis aukėjo Mišias už žydų
tautųdystės aukas.

(Žinios iš leidinio "Katalikų
Bažnyčia Lietuvoje")

Biržų Astravo dvaro liūtai prie Kauno Karo muziejaus. Turbūt nebuvo ir nėra mieste vaikų, kurie nebūtų ant jų
jodinėje
Nuotr. D. Meliško

Žurnalisto nužudymo byla

S. POVILAS ŽUMBAKIS

Aukščiausiasis Lietuvos teis-
mas, išnagrinėjęs redaktoriaus
VITO LINGIO nužudymo bylą Vil-
niuje, paskyrė mirties bausmę Bo-
risui Dekanidzei; Igoriui Achre-
movui – kalėjimą iki gyvos galvos,
Viacėslavui Slavickiui – 14 metų
kalėjimo, Borisui Bobičenkai – 13
metų ir 3 mėnesius kalėjimo. Nuo-
sprendis galutinis, kasacinė tvar-
ka neapškundžiamas. Čia pateiki-
me komentarus, iš kurių aiškėja žy-
dų kaltinimai lietuviams, esą jie
kliudo žydų verslininkams vers-
tis prekyba. Šis kaltinimas yra pa-
skleistas ir užsienio spaudoje. Tai
prancūzų mėnraštis "L'Actualite"
Religieusė dans le Monde" 1994
m. 126 nr. išspausdinio infor-
maciją, esą ryšium su vieno žur-
nalisto nužudymo byla puolama žydų
bendruomenė Vilniuje, kur gyvena
4000 žydų, skleidžiamas antisemi-
tizmas, skatinamas dienraščio "Res-
publika". RED.

Pirmiausia, tai aiškus ban-
dymas pričiuoti pagrindinio
sluoksniu gangsterius Lietu-
voje. Nors nė vienas kaltina-
masis nepripažįsta priklaus-
ęs "Vilniaus brigadai", tačiau
visai Lietuvai aišku, jog ši by-
la liečia beveik pačių tos chuli-
ganų gaujos viršūnę – gal ne
patį vyriausią gangsterį, bet
netoli jo.

Antra, nukentėjusysis, buvęs
vienas dienraščio "Respubli-
ka" redaktorių ir savininkas
Vitas Lingys buvo nužudytas
dėl savo straipsnių apie Lie-
tuvos kriminalinį dūmblą –
mafiją.

Bet galbūt ne tik jo straips-
niai ir žurnalistinė veikla yra
šios žmogžudystės pagrindas.
Tikrojo atsakymo gal niekada
ir nesužinosime, bet yra aiš-
ku tai, kad tamsusis krašto
elementas bandė įtakoti ir gal-
net bendradarbiauti su žurna-
listais ir laikraščio savininkais.
Klausimų yra daugiau nei ats-
akymų.

Užsakymas iš Izraelio, iš kito
policijai gerai pažįstamo tipo
Dovido Kaplin'o, kad būtų pa-
dengtos "Respublikos" leidėjo
R. Tarailos pirktų drabužių
išlaidos, kvepia spaudos pa-
pirkimu. Sužinojęs apie tai,
a.a. Vitas Lingys supyko ir ne-
sileido gąsdinamas. Gal dėl to
jis ir paaugojo savo gyvybę.
Jeigu kitų užkulisų nėra, tai
Vitas Lingys turėtų tapti mū-
sų tautos žurnalistikos hero-
jumi.

Trečiasis reiškinys kelia di-
delį susirūpinimą, nes liečia
pačius krašto tvarkos ir tei-

Prancūzija atranda kelią į Lietuvą

(Atkelta iš 1-mo psl.)

koncertų ir surinktas lėšas
paskyrė Vilniaus šiuolaiki-
nės muzikos centrui steigti.
Pianistė Mūza Rubackytė, gy-
venanti Prancūzijoje, savo
rečitalį skyrė Kauno ligoni-
nių įrangai.

Visko čia ir nesuminėsi.
Paskutinis turiningas rengi-
nyš įvyko Kaune š. m. spalio
19-22 d.d. "Alzasas – Lithua-
nia" drauge su Kauno Robert'o
Schuman'o prancūzų kultūros
centru pristatė kauniečiams
draugiškąjį Alzaso kraštą.
Renginio programoje: 1. Kon-
certas "Liselotte apdainuoja
Alzasą" Kauno lėlių teatre
(dainos apie šį kraštą pran-
cūzų, vokiečių ir alzasiečių
kalbomis). 2. Paroda "Alzasas
plakatuose" (50 plakatų, vaiz-
duojančių kraštovaizdžius ir
istorinius paminklus). 3. Pa-
skaitų ciklas "Susipažinkime
su Alzasu". 4. Knygos "Alzas-
as" pristatymas ir platinimas.

Renginį Kaune globojo
Prancūzijos ambasada Lietu-
voje ir Lietuvos ambasada

singumo pagrindus. Vieno iš
kaltinamųjų, to paties, kuris,
pagal liudininkus, užsakė Vito
Lingio nužudymą, tėvas parei-
škė, jog visa ši procedūra esan-
ti prieš žydus nukreipta val-
džios veikla. Kitais žodžiais
– krašto antisemitizmo išraiška.
Tai rimtas kaltinimas, į ku-
rį turime atkreipti dėmesį.
Jeigu taip tikrai yra, tai rei-
kia reikalauti, kad preziden-
to A. Brazausko valdžia tuoj
pat ištirtų šį kaltinimą ir nu-
baustų tuos, kurie diskrimi-
nuoja mūsų valstybės žydų ma-
žumą. O jeigu tai yra tik ban-
dymas šmeižti Lietuvą ir nau-
dojimas žydų kančių atmini-
mu, reikia viešai, aiškiai pa-
skelbti mūsų ir užsienio visuo-
menėms.

Kaltinimą, kad Lietuvoje vy-
rauja nusistatymas prieš žydų
verslininkus, paskelbė Georgi-
jus Dekanidzė, kaltinamojo tė-
vas. Sūnus, Boris Dekanidzė,
išvyko iš Lietuvos į Kanadą,
JAV, po to lankėsi įvairiuose
kraštuose, palikdamas savo
pėdsakus, kuriais domėjosi net
tarptautinė kriminalinė poli-
cija Interpol.

Prieš G. Dekanidzės kaltini-
mą stojo žydų tautybės versli-
ninkas S. Dielnikas. Jis paaiš-
kino, kaip nepaklūsęs gangs-
teriams, norėjusiems iš jo iš-
reikalauti "apsaugos aukų",
uždarė savo prekybą Lietuvoje.
Teismo S. Dielnikas liudi-
jo, kad iš jo kaltinamasis Bo-
ris Dekanidzė, taip pat žydas,
reikalavo \$50,000, kitaip – turė-
sis atsisakyti prekybos. Tai
nebuvo valdžios trukdymas žy-
dų prekybininkui. Jam kliu-
dė ir jį persekiojo ne Lietu-
vos valdžia, ne lietuviai, o ma-
fiozai, kurių gretose daugiaus-
ia yra svetimaučiai, ypač ru-
sų kilmės žmonės, kuriais taip
rūpinasi pasaulio liberalai, kad
tik lietuvių jų nenuskriaustų.

Neteko skaityti Lietuvos žy-
dų organizacijų pasisakymų
apie šį kaltinimą. Manychiau,
žydų visuomenės atstovams
Lietuvoje yra ypatingai svar-
bu patikslinti ir pasmerkti
tuos neteisėtus Georgijaus
Dekanidzės kaltinimus. Tokie
tendencingi, netikslūs, provo-
kaciniai teigimai yra ne kas
kitas, kaip bandymas sukelti
neapykantą tarp lietuvių ir žy-
dų. Žmonės, bandydami išnaudoti
tokias provokacijas dengti
savo nešvariems darbams,
pamiršta, jog Lietuvos žydai
nėra svetimaučiai. Jie yra
kaip ir visi kiti – neatskiria-

Prancūzijoje bei Lietuvos Au-
stovs Europos taryboje Au-
rimas Taurautas.

Panašus renginys, talkinant
O. Milašiaus prancūzų kalbos
kultūros centrui, ateityje nu-
matomas Vilniuje.

Religinėje srityje

Glaudūs ryšiai sieja Pran-
cūziją su Lietuva ir religijos
srityje. Kun. Paul Rambert,
buvęs mano mokinyš, jau dir-
ba Vilniuje, steigia "Opus
Dei", yra Vilniaus Šv. Jokūbo
ligoninės kapelionas, kasdien
laiko šv. Mišias lietuviš-
kai. Solecio benediktinai prie
Kelmės steigė vienuolyną ir
padės jam įsitvirtinti. Į Eu-
ropos katalikų jaunimo są-
skrydį (š. m. gruodžio 28-31
d.d.) Paryžiuje (organizuoja
TAIZE) atvyks 4000 jaunų ka-
talikų iš Lietuvos.

Tai tik keletas pavyzdžių
apie prancūzų ir lietuvių,
paprastų žmonių, o ne diplo-
matų ar politikų, ryšius bei
draugystę.

ma valstybės dalis.

Tokie kaltinimai yra panašūs
į kai kurių žmonių ir organi-
zacijų sistemingą veiklą prieš
lietuvių dėl Antrojo pasauli-
nio karo kolaboravimo su na-
ciais. Kaltinimai yra perdėti
ir apibendrinti. Dėl mažos iš-
davikų dalies, statistiškai ne-
reikšmingos, visi Lietuvos žmo-
nės yra padaromi kaltais. To-
kie apibendrinimai yra pana-
šūs į apibendrinimus, daromus
prieš žydus, neva jie buvę pa-
grindiniai J. Stalino taužudys-
tės veikėjai. Dėl pastarųjų kal-
tinimų yra aiškus pasmerkimas
– antisemitizmas. O tiems,
kurie neteisėtai kaltina visą
lietuvių tautą, tokio termino
ir tokio moralinio pasmerkimo
nėra.

Jeigu Georgijus Dekanidzė
turi įrodymų, kad Lietuvoje
yra trukdoma žydų tautybės
verslininkų veikla, jo reikia
išklausti, padėti ištirti ir tuos,
kurie tai vykdo, nubauti. Jei-
gu tai netiesa, tai reikia griež-
tai paneigti tokius kaltinimus.

Visiems verslininkams, val-
džioje neturintiems "padėję-
jų", Lietuvoje yra sunku, net
ir stambioms pasaulio fir-
moms. Tai nėra kokia veikla
prieš žydus, tai yra nomen-
klatūros – biurokratijos gy-
vininkavimas ir krašto gyven-
tojų plėšimas; Tai abaido rim-
tus prekybininkus, pakelia vi-
sas kainas. Taip turėja val-
džioje dirbantys vagys ir jų
draugai. Bet neteko girdėti,
kad tai būtų taikoma žydams.

Ar G. Dekanidzė gali skųs-
tis, kad jam blogai Lietuvoje?
Ar bet kokiame kitame civili-
zuotame krašte jam būtų leista
veikti taip ramiai, taip ribotai?
Lauksime pasisakymų iš Lie-
tuvos žydų visuomenės atsto-
vų. Tokie netikslūs Georgijaus
Dekanidzės kaltinimai kenkia
mūsų tautai ir ypatingai mūsų
valstybės žydams. Nė vienos
mažumos negalime skriausti,
nors mes patys buvome skriaus-
džiai per amžius. Neteisin-
gi kaltinimai krašte kelia ne-
apykantą. Nesąžiningi žmo-
nės tokių kaltinimų dėka sie-
kia pelno sau. To negali būti
teise pagrįstame krašte.

Bylą nagrinėję baudžia-
mųjų bylų teisėjai V. Nikiti-
nas, V. Greičius ir A. Sirvydis
turėjo milžinišką atsakomybę
valstybei ir mūsų teisėtvarkos
atkūrimo istorijai. Generali-
nis prokuroras Artūras Pau-
lauskas padarė drąsų spren-
dimą – nepaskyrė ko nors kito
pateikti kaltinimus teisme,
bet šias pareigas atliko pats.
Būtų reikšminga, jeigu Algir-
do Brazausko valdžia viešai,
aiškiai ir kategoriškai paskelb-
tų, jog tiesėjai, prokuroras,
liudininkai ir nukentėjusieji
nuo mafiozų, yra ir bus sa-
ugomi valdžios, ir bet koks ban-
dymas trukdyti teisingumo
procedūrai bus netoleruoja-
mas, griežtai baudžiamas...
Kol kas tokio aiškaus pasisa-
kymo matyti neteko. Dažniau
girdėti klausimas: kaip arti
valdžios viršūnių yra išsiplė-
tusis mafiozų? Ar jos atstovai ga-
lėtų veikti taip drąsiai be drau-
gų valdžioje? Ar jos purvini
vyrai taip drąsiai ir arogan-
tiškai vaikščiotų Lietuvoje, ne-
turdėdami užnugario biurokra-
tijoje?

Vito Lingio nužudymo byla
turi istorinę reikšmę. Po 50-
ties metų trukusios sovietinės
teisės sistemos Lietuvos
teisams turėjo aukštinę gali-
mybę parodyti pasauliui, jog
Lietuva atstato tikrai teisėtą
valstybę, kad kriminalistams
būtų geriau veikti kituose kra-
štuose ir kad Lietuva netole-
ruos šmeižtu įgautų privile-
gijų. (ALR)

STAIGA NETEKUS

A+A

VYTAUTO BALČIŪNO,

tris savo gyvenimo dešimtmečius nenuilstamai
paskyrusio mūsų savaitraščio leidybai, didžiojoje
permainoje liūdinčią žmoną GENOVAITĘ, velio-
nies gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia –

"Tėviškės žiburiai"

Palydėdami į amžinybę

A+A

VYTAUTĄ BALČIŪNĄ,

ilgametį "Tėviškės žiburių" spaustuvės vedėją ir
techninį redaktorių, nuoširdžiai užjaučiame velionies
žmoną GENOVAITĘ, gimines bei artimuosius ir kartu
jautriai pergyvename šią Visagalio skirtą netektį –

Prel. dr. P. Gaida

A. H. Trussow

G. Gaižutienė

E. P. Ališauskai

L. Č. Senkevičiai

O. P. Derliūnai

R. A. Jonaičiai

A. K. Rašymai

L. G. Kurpiai

V. Petrauskienė

Vyt. Kastytis

J. Vingilienė

V. G. Tumosai

G. Bijūnienė

B. S. Prakapai

MIELAM BIČIULIUI

A+A

VYTAUTUI BALČIŪNUI

taip staigiai iškeliauvus amžinybėn,

jo žmoną GENOVAITĘ nuoširdžiai užjaučiame
bei kartu liūdime –

S. J. Andriuliai

A. Bumbulis

S. V. Aušrotai

E. S. Čepai

R. Bražukienė

A. V. Ramanauskai

Mūsų mielam bičiuliui

a.a. VYTAUTUI BALČIŪNUI

staiga mirus,

reiškiame gilią užuojautą mūsų mielai narei jo žmonai
GENOVAITEI BALČIŪNIENEI –

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių
parapijos skyrius

A+A

VYTAUTUI BALČIŪNUI

iškeliauvus amžinybėn,

jo žmonai GENOVAITEI reiškiame nuoširdžią
užuojautą ir kartu liūdime –

Vytautas Urbonas

Rūta ir Marius Rusinai

PADĖKA

Mūsų brangiai mamai ir žmonai,

a.a. DANUTEI BRAŽIENEI-

TAMOŠAITYTEI

mirus, reiškiame gilią padėką giminėms – Endrijonų, Bra-
žių, Sibičių šeimoms, marčioms – Sheila ir Frances.

Velionės lankymas ir maldos (per dvi dienas 206 žmo-
nės), užprašytos Mišios (108), aukos Sibiro tremtiniams,
vargstantiems, organizacijai "Caritas" Lietuvoje (\$1030)
rodė didelį visuomenės jautrumą ir pagarbą mirusiai. Gėlės,
užuojautos žodžiu, raštu, spaudoje teikė mūsų šeimai nusi-
raminimą.

Ačiū Alg. Simanavičiui ir D. Radtkai už gražų giedojimą
Mišių metu. Dėkingi Kanados lietuvių katalikų moterų drau-
g

AŲA MONIKAI BUMBULIENEI

mirus,

jos vyrą ANTANĄ BUMBULĮ, dukras – VIDĄ ir RIMĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

Vytautas Urbonas
Rūta ir Marius Rusinai

AŲA MONIKAI BUMBULIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiu jos vyrą ANTANĄ BUMBULĮ ir šeimą –

Irena Kabailaitė–Šatrienė

Iškiliam krepšinio veteranui

AŲA MAMERTUI DULIŪNUI

mirus,

sūnus – ARŪNĄ ir RIČARDĄ, jų šeimas, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo
ir sporto sąjunga (ŠALFASS)

AŲA MAMERTUI DULIŪNUI

mirus,

sūnams su šeimomis ir ALDONAI BIŠKEVIČIENEI reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Jonas Jonaitis
Zenonas Ručinskas
Izabela Simonavičienė
Jadvyga Rukšienė

AŲA RIČARDUI LABUCKUI

tragiškai žuvus,

žmoną JUDITH su dukterim, mamą JADVYGĄ ir brolius – JONĄ ir SAULIĄ su jų šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

J. A. Ališauskai
K. B. Bubeliai
J. K. Dervaičiai
B. Jakubonienė
J. V. Liangai
I. V. Sajaukai

P. I. Baronai
A. H. Indrulaičiai
J. M. Glizickai
J. J. Lelevičiai
J. Liutkienė
P. O. Polgrimai

PADĖKA

AŲA MONIKAI BUMBULIENEI

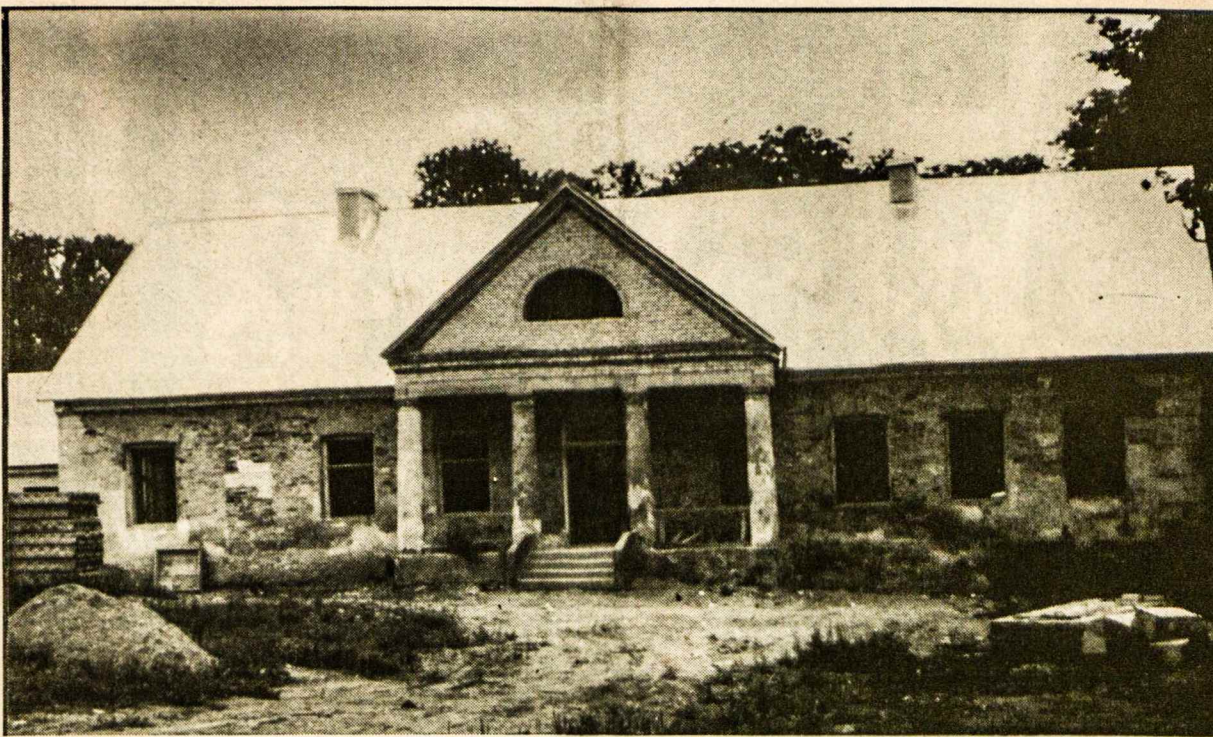
mylimai žmonai, mamai ir seseriai 1994 m. lapkričio 6 d. iškeliauvus amžinybėn, nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už maldas laidotuvių koplyčioje, atnašautas Mišias ir palydėjimą į amžinojo poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse. Ačiū giminaičiams–karsto nešėjams, sol. D. Radtkai už gražų giedojimą Mišių metu, KLK moterims už žvakių palydą šventovėje bei A. Ledienei ir M. Povilaitienei už aukų priėmimą laidotuvių namuose; ypač Monikai Povilaitienei už jautrų atsisveikinimo žodį kapinėse.

Dėkojame visiems už lankymąsi laidotuvių namuose, dalyvavimą Mišių ir kapinių maldose; už puošnias gėles, gausiai užprašytas Mišias, už aukas "Tėviškės žiburiams" ir kitoms organizacijoms; už pareikštas užuojautas asmeniškai, raštu ir spaudoje. Didelis ačiū pusseserei–tetai Valentinai Dalindienei už laidotuvių vaišių rengimą, šeiminiškai J. Gurkieniui už sočių pietus, giminėms ir draugėms už skanūs pyragus.

Reiškiamė gilią padėką visiems, kurie per ilgus a.a. Monikos gydymosi metus ją lankėte, suteikė pagalbą, paramos ir paguodos žodžių, raštu, telefonu, gėlėmis bei maldomis už sveikatą. Negalint asmeniškai susitikti, jūsų palaikyti ryšiai buvo jai brangūs, pakėlė jos nuotaiką. Ačiū ir jums, kurie negalėdami dalyvauti laidotuviuose, su vėlone atsisveikinote, ją pagerbėte, mintyse ir maldose.

Jūsų atvirą nuoširdumą liūdėsio valandoje visad prisiminsime.

Vyras Antanas Bumbulis, dukros ir žentai –
Vida ir Robert White, Rima ir Mark Dornfeld,
brolis Jonas Miglinas su šeima Čikagoje

Lietuvoje daug kur gražinama religinėms bendruomenėms priklausiusi nuosavybė, sovietų atimta ir nuniokota. Nuotraukoje – atnaujinama Rudaminos klebonija

Nuotr. D. Meliūno

Naikino sovietai, naikino ir naciai

Tragiškajame laikotarpyje – 1941-1945 metais lietuvių tautą naikino okupantai – ir sovietai, ir naciai, prievarta gabendami Lietuvos žmones į mirties lagerius. Atėjo laikas prisiminti ir pagerbti visus kankinius, ypač tuos, kurie yra užmiršti

Šiuo klausimu Vilniaus universiteto prof. VYGINTAS-BRONIUS PŠIBILSKIS yra parašęs ir paskelbęs straipsnį "Prisiminkime visus nacistinių kacetų kankinius" ("Atgimimas", 1994 m., 35 nr.). Jame autorius iškelia ypač Vokietijos Flossenburgo lietuvių kankinius, būtent 2480 asmenų, kuriems buvo pastatyti paminklai. Jų dalies pelenai buvo pergabenti į JAV ir tebėra laikomi marijonų vienuolijos koplyčioje Marianapolyje. Čia pateikiame išsiaiškinę autorius straipsnį, išsiaiškinę kai kurias korektūras klaidas, pasiremami "Lietuvių enciklopedija" VI t. RED.

Atsitiesianti ir į ateitį su viltimi žvelgianti Lietuva prisimena tragišką savo praeitį, dviejų ją tremusių totalitarinių režimų nusikaltimus, skaičiuoja nekaltas aukas. Mirtingų kelių mūsų tautiečių vedė ne tik į Rytus – į Sibiro gulagus, bet ir į Vakarus – į nacistinius kacetus. Dar 1941 m. gruodžio 12 d. vyriausiasis vokiečių kariuomenės vadas V. Keitelis įsakė: "Fiureris mano, kad laisvės atėmimo bausmė, net ligi gyvos galvos prievartos darbas, gali būti laikomi silpnumo ženklais. Šulai kančio įbauginimo tikslai gali būti pasiekti tik mirties bausme arba priemonėmis, kurios visuomenei nepaaiškintų nusikaltusiojo likimo. Šiam tikslui tinka nusikaltusiojo ištrėmimas į Vokietiją. Pridedamos instrukcijos apie nusikaltusiojo persekiojimą atitinka fiurerio nuomonę. Jos yra jo patvirtintos".

Vykdamas įsakymą, augo koncentracijos stovyklų skaičius (1933 m. buvo 7, baigiantis karui apie 100), tobulėjo žmonių masinio naikinimo "technologija". Kacetų pragare pabuvojo milijonai Europos gyventojų ir tik nedidelė saujelė išliko gyvi.

Spygliuotos, 360 voltų įtampos kacetų vielos, sargybiniai su žmones medžioti išdresiruotais šunimis, Antrojo pasaulinio karo metais uždarė kelius į laisvę ir mūsų tautiečiams. Lietuvos Antinacinės rezistencijos buvusių Politinių kalinių centro valdybos duomenimis iš 29500 lietuvių, kalintų 103 nacistiniuose kalėjimuose ir kacetuose, apie 6225 žuvo.

Nors pokario laikotarpiu apie nacių nusikaltimus rašyta nemažai, tačiau daugelis aukų buvo užmiršti. Tik 1991 m. plačiau paminėti 1943 m. kovo 17-18 dienomis, žlugus nacių pastangoms sudaryti lietuvišką SS legioną, areštuoti ir išvežti į Štuthofio koncentracijos stovyklą visi 46 Lietuvos intelektualai (4 generaliniai rėėjai, 5 universiteto profesorai, 4 gimnazijų direktoriai, 3 advokatai, 2 kunigai, keltas mokytojų, buvusių karininkų, įvairių įstaigų vadovų bei tarnautojų).

Suimtieji nebuvo teisiami, jiems nebuvo paaiškinta už ką jie tremiami į kacetą. Tik prieš

pat išeinant iš stovyklos išliktę gyvi raštinėje gavo perskaityti SS standartiniu Jaeger pasirašytą kaltinimą: "...Vadovavo lietuvių rezistenciniam judėjimui, ypatingai kurstė prieš Reicho komisaro paskelbtą lietuvių tautos mobilizaciją. Saugumo policijai ir Rytų krašto SD įsakius, sutinkant aukštesniam SS ir policijos vadui, siunčiamas nenustatant termino į Vokietijos Reicho koncentracijos stovyklą". Taigi 20 amžių kryžiuočių palikuonis 46 Lietuvos intelektualus pavertė įkaitais.

Štai ką apie tai savo žmonai rašė fiziškai ir dvasiškai iškankintas Balys Sruoga: "Aš esu įkaitas už mūsų tautą, ir šios aukos suvokimas palengvina mano gyvenimą. Juk tai yra didelė garbė būti auka už savo tautą! Kaip tik čionai išmokau vertinti mūsų tautos tūkstančių metų kultūrą. Ji turi visai skirtingas garbės, išminties ir kvailumo, teisėto sąvokas. Mūsų tautos tradicinės etinės ir estinės sąvokos pasidarė man mastu. Aš didžiuojuosi būdamas įkaitu už tokią mūsų didžią vidinę kultūrą".

Badas, sunkus darbas, mušimai, infekcinės ligos greitai palaužė įkaitų sveikatą. Pasak B. Sruogos, per 5 savaites "9 buvo jau baigti, 26 merdėjo lageryje ligoninėje, likusieji sunkiai vilko skurdžią klipatos dalį". Dvidešimt pirmąją dieną po atvežimo mirė Stasys Puodžius, netrukus Zigmą Masaitis, Petras Kerpė, Algirdas Tumėnas. Kiek vėliau toks pat likimas ištiko Bronių Grigą, Kazį Baubą, Vytautą Tumėną, Antaną Januševičių, Igną Budrį, Alfonsą Lipniūną, Praną Germantą. Manoma, kad Štuthofio kacetė iš viso buvo apie 1200 lietuvių, iš kurių apie 1100 žuvo arba dingo. Apie Štuthofio kankinius Lietuvos spaudoje jau paskelbti keli straipsniai, surengtos parodos, konferencijos. Mokslų akademijos bibliotekoje įsteigtas Lietuvos kalintų kalintų Štuthofe 1943-1945 m., rankraščių fondas, kaupiamos nuotraukos, atsiminimai.

Tačiau derėtų prisiminti ir kitas nacistinio teroro aukas (Oranienburgo kacetė sunaikinta 600, Salaspilyje – 400, Mauthausene – 270, Breslau ir Dachau – po 180, Belzene – 160 lietuvių).

Nedovanotina, kad iki šiol mūsų visuomenė beveik nieko nežino apie vietą, kurioje sudėta lietuvių auka, proporcingai didžiausia iš visų nacizmo terorizuotų tautų. Tai Flossenburgo kacetė. 1938 m. įkurtas nedideliame Šiaurės Bavarijos miestelyje netoli nuo Čekoslovakijos sienos. Tai – paskirtomoji stovykla, iš kurios stipriausieji kaliniai būdavo siunčiami į kitas stovyklas, o silpnesni dirbdavo akmenų

laužyklose, plytinėje. Badmiravimo ir katorginio darbo palaužti jie netrukdamo iškeliauti per čia pat dunksojusį krematoriumo kaminą; ypač tirštai jis rūko nuo 1944 m. vasaros. Išvermingesniųjų ir prasikaltusiųjų laukė Mirties slėnio kartuvės ir šaudymo vieta. Kacetė nuolat būdavo 15-18 tūkst. kalinių.

Žymesniems kaliniams – Bavarijos kunigaikščiui, Austrijos ministrams, lenkų karininkams, pergyvenusiems dar didesnes kančias ir pasityčiojimus, buvo skirtas atskiras kalėjimas. Iš viso 1938-1945 m. Flossenburgo kacetė nukankinti 18 tautybių 73296 žmonės: 26430 rusų, 2480 lietuvių, 17546 lenkai, 5964 vokiečiai, 4371 prancūzas, 3784 čekoslovakai, 3413 italų, 3413 žydų, 2140 jugoslavų, 1693 belgai, 1162 olandai ir kt.

1945 m. balandžio mėnesį, artėjant prie stovyklos amerikiečių kariuomenei, prasidėjo stovyklos evakavimas. Buvo sudarytos 6 kolonos maždaug po 3 tūkstančius kalinių ir pėsčios varomos Čekoslovakijos linkui. Labiausiai pasisekė paskutiniajai, klipatų kolonai, kurią pastebėjo amerikiečių lakūnai. Jų įspėti tankistai pasivijo koloną ir išlaisvino kalinius. Nors ir buvo geras maistas, gydytojų priežiūra, po išlaisvinimo mirė du lietuviai: Jonas Velička (gegužės 5 d.) ir Ernestas Mauricas (gegužės 20 d.).

Kitų kolonų likimas nėra visiškai žinomas, manoma, jog dauguma kalinių buvo sunaikinti.

kinta. Viena kolona varyta per Pleystein miestelį. Iš nuovargio kritę kaliniai čia pat būdavo nacių prabigiami, o draugai turėdavo juos užkasti: 16 kilometrų ruože nužudyti 144 žmonės, tarp kurių – 4 lietuviai. Vėliau jų palaikai buvo iškasti ir palaidoti Pleystein miestelio centre.

Po karo, 1946 m. spalio mėnesį, Bavarijos valdžiai padedant buvo sudarytas Komitetas Flossenburgo kankiniams pagerbti. Lietuvių antinacinės rezistencijos buvusių Politinių kalinių sąjungą jame atstovavo "Štuthofietis" kunigas Stasys Yla. Komitetas, remdamasis Flossenburgo budių byla, paruošė knygą ir albumą, išleido atviruką. Bet didžiausias jo darbas buvo aukų rinkimas. Per trumpą laiką buvo sukaupiti 250 tūkst. RM (lenkų tremtiniai surinko 50 tūkst., vokiečiai – 40, norvegų – 22, lietuviai – 5, Bavarijos valdžia paskyrė 30 tūkst. ir t.t.). Už šią sumą stovyklos teritorijoje pastatyta mūrinė, vitražais papuošta koplyčia. Architekto A. Tyliaus suprojektuotas vitražas vaizdavo Aušros Vartų Mariją. Po juo buvo užrašas: "Memento 2480 Marthyrum Lithuanorum". Žemiau – valstybės ženklas ir žodis "Lithuania". Mirties slėnyje pastatyti 18 tautų paminkliniai antkapiai. Ant lietuvių antkapio priešais buvusio krematoriumo duris – Vytis ir žodis "Lithuania" bei užrašas lietuvių ir vokiečių kalbomis: "Čia nukankinta 2480 lietuvių už gilią tėvynės meilę ir Lietuvos laisvę".

1947 m. gegužės 25 d. įvyko Flossenburgo memorialio pašventinimo ceremonija. Pirmiausia miestelio kapinėse lietuvių vyskupas V. Padolskis pašventino bendrą paminklą su užrašu "In Memoriam Consortes 1938-1945". Vėliau eisena, kurioje buvo daug iš visos Vokietijos susirinkusių lietuvių, kacetininkų, VLIKo atstovų, lietuvių moterų apsiengusių tautiniais drabužiais, pasuko į kacetą. Vyskupas V. Padolskis, talkinamas rytų apeigų vyskupo Pauliaus, pašventino koplyčią, visų tautų paminklinius antkapius, aukojo Mišias ir anglų, vokiečių, prancūzų bei lietuvių kalbomis pasakė pamokslą. Jis pabrėžė, kad žus kiekvienas rezimas, kuris eis prieš žmonių paskirtį ir paneigs Dievą.

Daug jaudinančių žodžių ištare Bavarijos vokiečių civilinės valdžios švietimo ministras dr. Kontkammeris, vidaus reikalų ministras dr. Auerbachas, paminklų statymo komiteto išdinknas Troferis, narys Siekierskis. Po to kalbėję karinių misijų atstovai (amerikiečių plk. Holler, italų kap. Morandini, lenkų mjr. Klimczak, jugoslavų Int. Vabiez) smerkė karą ir priespaudą. Tik SSRS atstovų mjr. Proskurin kalboje aidėjo kovos ir keršto gaidos.

SSRS valdžios atstovai dar paminklų statybos metu dėjo pastangas, kad lietuviai neturėtų savo atskirų paminklų, o kartu su rusais būtų pavadinti "tarybiniais piliečiais". Vėliau lietuvių bandyta paskelbti baltų piliečiais. Dėl politinių priežasčių neleistai kalbėti lietuvių buvusių Politinių kalinių sąjungos atstovai. Todėl iškilnių komitetui ir žurnalistams buvo įteiktas St. Ylos ir dar keturių kacetininkų pasirašytas pareiškimas. Priminta, kad lietuvių tauta, ką tik patyrusi didžiulias kančias, ir vėl atkakliai kovoja dėl savo laisvės. Toje kovoje žūva žymiai daugiau žmonių, negu nacizmo metais. "Apvaizda leido mums gyventi, – rašoma pareiškimė, – kad savo dar neužgijusiomis žaizdomis žadintume pasaulio sąžinę, siekdami panaikinti tyroniją ir pavgimą".

Visų tautų atstovams perduotos urnos su kankinių kaulais ir pelenais iš Mirties slėnio, išduoti vyskupo V. Padolskio ir komiteto žuvusiems kaliniams narių pasirašyti dokumentai. Lietuvių likučius pamėmė Weideno lietuvių tremtinių apylinkės atstovai. 1949 m. urna pergabenta į JAV ir saugoma Marianapolio (Thompson, Conn.) vienuolyno koplyčioje. Pagal K. Varnelio projektą relikvijai pastatyta tautiško stiliaus koplytėlė. Tikėta, jog ateis toks laikas, kai saują pelenų pavirtę Lietuvos vaikai galės sugrįžti į laisvą Tėvynę.

Tad ar dar ne metas istorikams, Represijų Lietuvoje tyrimo centro darbuotojams, politinių kalinių ir tremtinių organizacijoms personifikuoti Flossenburgo ir kitų nacistinių kacetų aukas, pasidomėti, ar išlikę sunkiais pokario metais ir lietuvių lėšomis statytieji kuklūs paminklai, supažindinti visuomenę su jų stoviu?

Prie šio labai svarbaus reikalo galėtų prisidėti Lietuvos ambasadų darbuotojai, oficialūs asmenys, delegacijos, turinčios įprastai pagerbti savo nukankintus tautiečius. Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerijos, muziejų darbuotojams derėtų prisiminti Lietuvos Antinacinės rezistencijos buvusių Politinių kalinių sąjungos priesaiką – urną su nukankintųjų tautiečių palaikais įkurdinti laisvoje, nepriklausomoje Lietuvoje.

Vygintas Bronius PŠIBILSKIS

Welcome to Vilnius. We fly you there 7 times per week.

Lufthansa has daily flights from 5 Canadian gateways to Germany. From there, convenient same day, non-stop connections to Vilnius, 7 times per week.

So, if you are in a hurry to get to Lithuania, nobody flies you there more often. For information call your travel agent or 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

A.a. VYTAUTUI DOBILUI

mirus,

žmonai ALINAI, vaikams ir giminėms reiškiame gilią užuojautą –

Toronto lietuvių sporto klubas "Vytis"

LAISVOJE TĖVYNĖJE

LENKŲ ATNEŠTAS KRYŽIUS

Kryžių kalnas prie Meškuičių susilaukė pusšimčio lenkų pėsčiomis iš Varšuvos atnešto kryžiaus, skirto neaiškiose aplinkybėse nužudyto kun. Jerzy Popieluszko atminimui. Atrodo, kad jį prieš dešimtį metų nužudė Lenkijos saugumiečiai dėl jo drąsios religinės bei tautinės veiklos. Lenkijos katalikai nori, kad nužudytas kunigas būtų paskelbtas kankiniu, palaimintuoju ir galbūt šventuoju. Kryžiaus nešėjus lydėjo ir jų vyskupas, o Lietuvoje įsijungė Kauno vysk. V. Michelevičius. Šia proga lenkai aplankė ir Kryžių kalne pastatytą savo tautiečio popiežiaus Jono Pauliaus II kryžių, susietą su jo apsilankymu Lietuvoje.

MANO SAULĖ — MĖNULIS

Taip kalbėdavo keturiasdešimt dvejus metus nuo KGB saugumiečių išsilaipęs šventųjų krašto partizanų Stasys Guiga. Jį, paslėptą savo namuose, trisdešimt trejus metus išsaugojo Činčikų kaimo gyventojas Ona Činčikaitė. Mirė jis nuo persalimo 1986 m. žiemą ir buvo slaptai palaidotas O. Činčikaitės. Tik po penkerių metų, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, paslaptis buvo atskleista, Stasio Guigos palaikai perkelti į Švenčionių kapines. Seniausią Lietuvos partizaną, nesusektą KGB saugumiečių, nutarė pagerbti "Valstiečių laikraščio" redakcija. Algirdo Šiuksčiaus pranešimu "Lietuvos aido", šį rudenį jam buvo pastatytas ir pašventintas paminklas. Lėšas sutelkė ir kapo sutvarkymu pasirūpino "Valstiečių laikraščio" redakcija. Antkapinę skulptūrą iš Lietuvos laukų granito sukūrė skulptorius Romas Kazlauskas, jame iškalęs velionies S. Guigos atminimui skirtus žodžius: "Mano saulė buvo mėnulis". Mišias už jį ir kitus žuvusius švenčionių krašto partizanus atnaušavo mons. Alfonsas Svarinskas.

PARTIZANŲ KOVOS SUKAKTIS

Lietuvos partizanų kovos penkiasdešimtmecio sukaktis buvo paminėta jų suvažiavime Kaune š. m. lapkričio 5, šeštadienį. Jį Vytauto Didžiojo universitete surengė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (LPKTS). Kovos pradžioje partizanai vadinosi Lietuvos laisvės armija (LLA), vėliau — Lietuvos laisvės kovų sąjūdžiu (LLKS). Suvažiavimas buvo pradėtas žuvusiems partizanų kovų dalyviams skirtomis Mišiomis, kurias Šv. Kryžiaus (Karmelitų) šventovėje atnaušavo mons. A. Svarinskas. Oficialią suvažiavimo dalį universiteto salėje pradėjo dabartinės LLKS valdybos pirm. J. Čeponis, primindamas 1990 m. kovo 11 d. paskelbtą Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. "Lietuvos aid" atstovas Vitutis Joneliūnas skaitytojams pasakoja: "... J. Čeponis kalbėjo, kad partizanų kova buvo prasminga, dėl jos Kovo 11-ąją priešai sudrebėjo ir pakėlė ranką už tai, kad būtume laisvi. Stebuklas įvyko, bet greit ji užmiršo, pasidavė materializmui, apgaulei ir štai turime rezultata. Šiandien susibūrę partizanai

atkuria savo apygardas, sritis ir eis tuo keliu, kuriuo ėjo kovų metais. Girdėti kad Laisvės kovų sąjūdžio dalyviai kerštuoja. Ne, trokštame ne keršto, o teisingumo ir nusikaltėlių, kurie naikino tautą ir žudė žmones, atgailos. Pavyzdžiui, kad grįžęs iš tremties partizanas atkeršytų sribui, nėra".

NEŽINOMO PARTIZANO KAPAS

Žuvusių partizanų pomirtinius apdovanojimus su rezistencijos dalyvių pažymomis jų sūnūs ir dukroms įteikė LLKS valdybos pirm. J. Čeponis, LPKTS valdybos pirm. A. Lukša ir Lietuvos seimo narė V. Briedienė. Suvažiavime taipgi kalbėjo istorikas R. Batūra, seimo nariai V. Briedienė, A. Endriukaitis, Z. Šliūtė, karo kapelionas mons. A. Svarinskas, Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos vadas plk. A. Pocius, pabrėždamas, kad Vilniuje reikėtų turėti Lietuvos nežinomo partizano kapą. Suvažiavimo dalyviai priėmė Rusijos prez. B. Jelcinui ir jos Duma vadinamam parlamentui skirtą rezoliuciją, perskaitytą Kovo vienuoliktosios akto signataro P. Varanausko. Lietuvos seimo atstovas A. Endriukaitis savo tartame žodyje pažėrė priekaištų Kovo vienuolikties sulauktam stebuklui. Žurnalistas V. Joneliūnas, dėstydamas jo mintis, rašo: "Deja, kova nebuvo baigta. Nedorėję ir apsimetėliai siekia ir toliau niekinti, menkinti, surasti priekaištų. Vienas iš tokių priekaištų — bandymas apkaltinti rezistencijos dalyvius tautos skaldymu, o Aukščiausiojo teismo teisėjas Lietuvos gyventojų žudyme nerado genocido sudėties". Po tokių kalbų netenka stebėtis V. Joneliūno pranešimu, kad suvažiavimą visiškai ignoravo Lietuvos vyriausybė, neatsiuntusi net sveikinimo telegramos. Suvažiavimas baigtas gėlių padėjimu prie Laisvės paminklo ir Nežinomo kario kapo Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje.

KONCERTAS PAULIONIUI
Lapkričio pradžioj Klaipėdoje lankėsi trys Vokietijos karo laivai: minininkai "Cuxhaven", "Marburg" ir juos apriūpintantis laivas "Walchensee". Vokiečių karo jūrininkai jauniems Vilniaus pedagoginio universiteto studentams atvežė 600 kg sveriančią knygų siuntą, laivan pasikvietę pavaišino Klaipėdos vaikų globos namų auklėtinius. Tačiau didžiausia staigmena tapo irklinė valtele Baltijos jūroje perplaukusio ir ja grįžiant namo žuvusio Gintaro Paulionio pagerbimas jo atminimui skirtu koncertu. Jį velionies šeimos nariai, karo jūrininkams ir klaipėdiečiams surengė Vokietijos ambasadorius Lietuvoje Reinhartas Krausas, kuris taipgi yra altu grojantis talentingas smuikininkas. Vokiečių kompozitorių kūrinius atliko Klaipėdos ir Šiaulių kameriniai orkestrai, solo partijas altu grojant pačiam ambasadoriui R. Krausui ir jam talkinusi A. Pšibilskienė. Scena buvo papuosta žvakų apšvietimo žuvusio Baltijos nugalėtojo Gintaro Paulionio nuotrauka. V. Kst.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki... 4.00%	
santaušas 2.50%	
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 5.00%	
180 dienų indėlius 5.50%	
1 m. term. indėlius 6.50%	
2 m. term. indėlius 7.00%	
3 m. term. indėlius 7.50%	
4 m. term. indėlius 7.75%	
5 m. term. indėlius 8.00%	
RRSP ir RRIF (Variable) 3.00%	
1 m. ind. 6.50%	
2 m. ind. 7.00%	
3 m. ind. 7.50%	
4 m. ind. 7.75%	
5 m. ind. 8.00%	
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"	

IMAME UŽ:	
PASKOLAS	
Asmenines nuo 10.00%	
nekiln. turto 1 m. 8.00%	
Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaušų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000. Be to, narių santaušos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 ml. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu.	

Hamiltono lietuvių tautinių šokių grupė "Gyvatara" kartu su Los Angeles "Spindulių" Kalifornijos lietuvių dienose 1994 m. spalio 1-2 d.d.

Hamilton, Ontario

"GYVATARO" VEIKLA JAU PRASIDĖJUSI. Jeigu kas norėtų įsijungti į šį tautinių šokių vienetą gali skambinti vadovams: vaikų grupės — Almiui Lukavičiui, tel. 549-8042, repetitijos vyksta trečiadieniais 6.15 v. iki 7.15 v.v.; vidurinės grupės — Silvijai Otto, tel. 529-8520 arba Kazuii Deksnui tel. 332-6006, repetitijos — trečiadieniais 6.15 iki 7.15 v.v.; studentų — Elytei Tarvydieni tel. 385-3676 arba Rūtai Kamaitytei tel. 529-5747, repetitijos sekma dieniais nuo 5 iki 7 v.v. E.T.

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" TUNTAS IR VYSK. M. VALANČIAUS mokykla 1994 m. gruodžio 18 d. kartu švenčia Kūčias ir Kalėdas. Mokyklos mokiniai 2.30 v.p.p., suvaidins Ra-

Kanados lietuvių fondas

ASMENINIAI ĮNAŠAI:

\$500 — Motiejus Lazdutis; \$350 — Petras Bražiūnas; \$200 — C. A. Januškevičius; po \$100 — Juozas Tamulionis, S. G. Noreika, Viktoras Zubrickas, Marija Macevičiūtė, Alfonsas Juozapavičius, Antanas Tamošaitis, A. Gaurienė, Vanda Jasinevičienė, Anna, Andrius Rukšys, Birutė Juozapavičienė; \$20 — J. A. Gatautis.

ASMENINIAI ĮNAŠAI MIRUSIŲ ATMINIMUI:

\$50 už a.a. Feliksą Kasperavičių — B. Kasperavičius; \$50 už a.a. Juozą Pakulį — K. L. Piečaitis, Kibirkščiai, Vilgaliai; \$30 — I. G. Vazalinskis; \$20 — I. Vazalinskis; \$50 už a.a. Vandą Lapinię — Kibirkščiai, Vilgaliai; \$25 už a.a. M. Repečką — K. F. Budaičius.

\$20 už a.a. Juozą Birgelį — J. Miltenis; \$20 už a.a. Bronių Dirse — J. Stradomskis; \$20 už a.a. Joną Dainorą — K. Ratavičius; \$20 už a.a. Danutę Bražienę — I. P. Lukoševičiai. \$20 už a.a. Alfonsą Balčiūną — V. Zavadskienė.

\$200 už a.a. Vytautą Dargužą — V. Zavadskienė; \$100 už a.a. Juozą Stalio-raitį — B. Stalioraitienė; \$100 už a.a. Oną Kriauciūnienę — Kibirkščiai, Vilgaliai.

AUKOS GAUTOS LAIDOTUVIŲ METU UŽ:

A. a. Praną Kaziukonį: \$110 — Rūta Rusinienė, Kestutis ir Vytautas Urbonai. Po \$100 — Gedas ir Dana Sakus, Z. Staigaitis; \$50 — Algis Pacevičius; po \$25 — Ant. ir Sofija Pacevičiai, Prima ir Bronius Splaiis; po \$20 — Paulius ir Anelė Adomaičiai, J. Pacevičienė, V. Gudaitis, Gintautas Venskaitis, Laima Gudinskis, Andrius Pamataitis, Antanas ir Erika Kuzaitis; po \$10 — Stefa Sakus, Antanas Masilius, Paulina Šimkevičienė, Margaret Dirmeitienė, Ona Juodišienė; po \$5 — J. Janušas, Stasys Kalytis, Marija Andrulevičienė, Ona Juodviršienė.

A. a. Juozą Pakulį: \$100 — M. Pakulienė; po \$50 — I. P. Lukoševičiai, P. Niedvaras, G. H. Lapas; po \$25 — A. Kličius, R. A. Lapinas, A. L. Staškevičius, D. B. Staškevičius, D. R. Staškevičius, S. A. Staškevičius; po \$20 — S. Baršauskienė, R. Z. Valinskis, I. Gorys, P. Klezas, E. J. Dalmotas, J. P. Baltuonis, G. Montvilienė, J. Adomaitis, M. A. Jonelis; \$15 — V. Vilušienė; po \$10 — J. J. Žitkus, S. J. Naruševičius, I. Petrauskas, A. Petraitytė.

A. a. Jadvygą Juodviršienę — po \$100 — I. P. Lukoševičiai, R. P. Kurai; \$50 — I. M. Sungailai; \$40 — F. Juras; po \$20 — R. L. Urbonai, J. Lukoševičius, J. Adomaitis, G. Montvilienė, M. Pakulienė, V. Vilušienė, B. J. Lukoševičiai, I. Mališka, V. Pavilanis, J. Seidys, B. Staškevičius.

A. a. Konstanciją Radzevičienę po \$20 — V. Zavadskienė, K. E. Kalasauskai; po \$10 — G. Jančiukas, J. Kuncaitienė, V. Januška.

Dėkoja Kanados lietuvių fondas

(vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus)
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

so Poškočiūmienės muzikinį veiklą "Silkių sonata". Po trumpos pertraukos "Širvintos-Nemuno" tunto skautai praves Kūčių susikauptimą. Mokiniai, mokinės, skautai ir skautės, tėveliai, seneliai ir svečiai susės vieningai prie Kūčių stalo vaišėm. Laukiame ir Kalėdų senelio. O.S.

Tėveliai prašomi registruoti savo vaikučius Pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pasirušiojimo pamokoms. Skambinti Onutei Stanevičiūtei tel. 905 627-0624.

PAGERBDA MI RUSIUS ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondai aukuoja: a.a. Anastazijos Trumpickienės atminimui: \$50 — A. Z. Stanaičiai; \$25 — J. E. Bajoraičiai, L. E. Klevis; \$20 — A. Petraitienė, Z. Čekauskas, P. Armonai, P. Žulys, P. Z. Sakalai, V. E. Kairiai, K. H. Žilvyčiai, A. Prunskis; a.a. Mečislovo Ragauskio atminimui: \$20 — V. G. Kairiai, P. Žulys, G. J. Krištolaičiai; a.a. Onos Gurgždienės atminimui: \$25 A. A. Meškauskai.

Kanados lietuvių fondas nuoširdžiai dėkoja už aukas. KLF

Winnipeg, Manitoba

METINĖ PARAPIJOS MUGĖ, surengta 1994 m. lapkričio 11, 12 ir 13 d.d., praėjo su dideliu pasisekimu, davusi daugiau pelno, negu pernai, nepaisant to, kad parapijiečių skaičius nuolat mažėja. Penktadienio ir šeštadienio vakarais salė buvo pilna parapijiečių ir rėmėjų, besivaisinančių lietuviškais patiekalais ir mėginančių laimėti loterijoje, kurių dauguma jau buvo parapijiečių provaikaitai, bet nuo jų neatšilikio ir suaugusiųjų.

Lapkričio 13, sekmadienį, po pamaldų įvyko knygųčių laimikų traukimas. Laimėtojai tapo: 1. P. Lenio, Wpg., nr. 2680 — \$100; 2. M. Macejewski, Wpg., nr. 896 — \$100; 3. E. Johnson, Oak Point, MB, nr. 704 — \$50; 4. J. Bežys, Wpg., nr. 541 — \$30; 5. A. Snider, Wpg., nr. 2568 — \$20.

Prel. J. Bertašius, užbaigdamas mugę, padėkojo mugės šeiminkams, visiems talkininkams, aukotojams ir lankytojams, o ypač mūsų parapijos dosniems rėmėjams už Winnipeg ir Manitobos ribų. Mugės šeiminkės visus dalyvius pavaišino karštais pietumis, kava ir kepiniais.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkite šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinį pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS — LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

KROVINIAI Į LIETUVĄ Laivais ir lėktuvais Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat automobiliai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.
Toronto: 141 Roncevalles Ave. M6R 2L2
Prašome skambinti (416) 537-8648
ir susitarsime dėl persiuntimo laiko
Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Aleksandras Dundulis, gimęs 1910 m. gegužės 5 d. Trilusiūose, dabartiniame Švenčionių rajone, mirė Čikagoje rugpjūčio 23 d. Velionis po gėdulinį Mišių Švč. M. Marijos gimimo parapijos šventovėje buvo palydėtas krematoriuman. Palaikai bus palaidoti Lietuvoje. Gyvendamas Čikagoje, velionis priklausė Pedagoginio lituanistikos instituto steigėjų gretoms ir ilgus metus ėjo direktoriaus pareigas. Mat Vilniaus krašte buvo baigęs Slanimo mokytojų mokyklą ir dirbo pradžios mokyklose. Lietuvių kalbą studijavo Vilniaus universitete. Velionis taipgi buvo veiklus Vilniaus krašto lietuvių sąjungos narys.

A. a. Jonas Čiuberis, Rygoje 1914 m. sausio 20 d. gimęs tautininkų veikėjas, korporacijos "Neo-Lituania" filisteris, staigiai mirė Klivlande 1994 m. spalio 20 d. Velionis, teisės studijas baigęs Vytauto Didžiojo universitete, dirbo Lietuvos vidaus reikalų ministerijos raštyvedybos viršininku. Bendradarbiavo "Lietuvos aid" dienraštyje, 1938-39 m. redagavo korporacijos "Neo-Lituania" leidžiamą "Akademiko" žurnalą. Nuo pirmosios sovietinės okupacijos buvo pasitraukęs Vokietijon. Grįžęs vokiečių okupuoton Lietuvon, 1943 m. kovo 13 d. su Gestapo suimta 46 inteligentų įkaltų grupe buvo įkalintas Stutthof koncentracijos stovykloje. Tą vietovę užėmus sovietams, velionis su lenkų pogrindžio pagalba vėl pasitraukė Vokietijon ir Reutlingene dirbo Lietuvių tautininkų sąjungos centre. Į JAV atvyko 1949 m. pabaigoj ir įsikūrė daug tautininkų turinčiame Klivlande. Reiškėsi ne tik tautininkų, bet ir JAV LB veikloje, 1962-68 m. dirbo "Dirbos" vyr. redaktoriumi. Palaidotas spalio 24 d. vietinėse Visų Sielų kapinėse. Nekrologinio pobūdžio pranešimą apie velionies veiklą ir mirtį, remdamasi bostoniške "Lietuvių enciklopedija", spalio 28 d. laidoje paskeibė Vilniuje leidžiama "Diena", pakeitusi "Tiesą".

Britanija

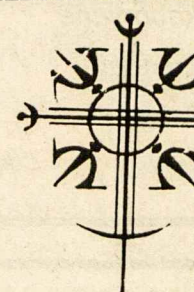
DBLS tarybos suvažiavimas Mančesterio lietuvių klube įvyko 1994 m. spalio 29 d. Jame dalyvavo DBLS centro valdybos nariai ir registruoti Britanijos lietuvių organizacijų atstovai. Suvažiavimą pradėjo ir jam vadovavo tarybos pirm. Kastytis Baublys, supažindinęs dalyvius su dabartinėmis problemomis. Pranešimus padarė DBLS centro valdybos pirm. Jaras Alkis, DBL jaunimo sąjungos narys pirm. Scott Mineikis, skautų vardu kalbėjusi Vida Gasperienė, Lietuvių namų bendrovės — Vincentas O'Brien. Iš tų visų pranešimų, kruopščiai surašytų Henriko Gaspero ir paskelbtų "Europos lietuvių", sužinome dabartines Britanijos lietuvių problemas. Veikla susilpnėjo dėl praradusių gre-

tų ir senatvės. Naujieji ateiviai nesijungia DBL sąjungon. Mat ji įsteigta politinių ateivių, o dabar susilaukiama tik ekonominių ateivių. DBLS papildymas vietiniais Britanijoje augusiais jaunuoliais esąs labai sunkus. Mat juos reikia surasti ir įtikinti šios jų tėvų įsteigtos organizacijos naudingumu. Jau esą surasti tinkami namai Lietuvos ambasada, o Lietuvių namų Londone bendrovė neturi lėšų jų būtinam remontui, patalpų pertvarkymui. Lietuvos pageidavimas juose įsteigti jos Kultūros centrą Londone tebėra neišspręstas.

Baigiama susitarti dėl "Britanijos lietuvių" II tomo išleidimo, bet neišspręstas tebėra "Europos lietuvių" klausimas, ypač jo paskubintas perkėlimas Lietuvon. Buvo tikėtasi, kad ten sumažės leidybos išlaidos. Dabar paaiškėjo, kad šiam tikslui reikia atiduoti didesnę dalį Lietuvių namų ir Lietuvių sodybos pajamų. Tad ir šiame DBLS tarybos suvažiavime daugiausia diskusijų susilaukė "Europos lietuvių" ateitis. Henrikas Gasperas suvažiavimo aprašyme pasakoja: "Skystasi, kad laikraštis nepritaikytas mūsų gyvenimo temoms, per daug vietos skiriama pasikalbėjimams su asmenimis, apie kuriuos niekas nėra girdėjęs, per mažai žinių apie užsienio lietuvių gyvenimą. Laikraščio kaina taip pat nieko nepažėdė. "Europos lietuvių" buvo perkeltas į Lietuvą, kad sumažėtų leidimo išlaidos, bet tas nepasitvirtino ir su juo susijusios išlaidos bendrovei pasidarė per didelė našta. Siūlyta "Europos lietuvių", grąžinti į Angliją ir, jeigu išlaidos nesumažėtų, leisti vietiniams reikalams dvisavaitinį biuletenį..."

Gudija

Jau trečius metus Pelesoje veikiančią lietuvių mokyklą aplankė Lietuvos švietimo ministerijos sekr. R. Motūzas, jos darbuotojai L. Kasperūnaitė, E. Rupšlauskis, E. Jakniūnaitė, A. Kuodytė, Biržų, Rokiškio, Jonavos rajonų atstovai ir "Žaliojo laikraščio" red. K. Šiaulytis. Pelesos lietuvių mokyklos mokytojus ir mokinius nudžiugino jų atvežtos dovanos. Jie ypač žavėjosi biržiečių atvežtomis lauktuovėmis — lino rankšluostėmis, lietuviškais suvenyrais, vadovėliais, metodinė medžiaga, žodynais ir Lietuvos enciklopedija. Gudijoje veikiančios lietuvių mokyklos 26 mokiniai su savo mokytojais ir svečiais dainavo lietuviškas dainas, deklamavo eilėraščius, didžiudamiesi tą dieną mokykloje surengta rudens derliaus paroda.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaunčia kitus"

Sudbury Ontario

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Salvaitis, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.
Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.
Laivu siunčiant — tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą. Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00.
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių

* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799
GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

KAZYS BARONAS, Vokietija

Ignalina garsina Lietuvą

Vokietijos televizijos pirmas kanalas 1994 m. lapkričio 13 d. vakarinėse žiniose, parodęs Lietuvos žemėlapi su Ignalinos vardo įrašu pranešė, kad Lietuvos atominę jėgainę žada išsprogdinti mafijos gaujos nariai, nes Vilnius mirties bausme nuteisė jų vadą Borisą Dekanidzę.

Dar toliau sekančią dieną nuėjo dienraštis "Bild" (tiražas 2.5 milj. egz.) atspausdindamas ilgą straipsnį su Ignalinos jėgainės nuotrauka ir dideliu, sensacingu užrašu, kad per 24 valandas vėjas atneš atominius spindulius į Vokietiją. Sensacija, bet kartu ir baimė gyventojų tarpe, nes dienraštis toliau rašė, kad gaujos nariai reikalauja nužudyti mirties bausmės Borisą Dekanidzę paleisti iš kalėjimo, nes priešingu atveju jėgainė bus išsprogdinta. Laikraštis pažymėjo, kad Lietuvos jėgainė yra didžiausia Europoje, o ją išsprogdinus, nelaimė būtų didesnė už Černobylio. Vyriausybė paskelbė pavojaus būklę, kariuomenė tikrina važiuojančių automobilius. Taip pat planuojama gyventojų evakuacija.

Dienraštis pažymėjo, kad teroristai dauguma yra ginklų spekuliantai, o papirkdami policininkus ir teisėjus jaučiasi saugūs. "Bild" trumpai aprašė Borisą Dekanidzę — karato ir moterų mėgėją. Kas prieš jį atstovauja ant kelio, tas iš anksto yra pasmerktas mirčiai. Paskutinė auka buvo žurnalistas V. Lingys. Teroristai paskelbė net ultimatumą: vyriausybė privalo iki lapkričio 15 d. paleisti ir laisvę Dekanidžę, priešingu atveju jėgainė bus išsprogdinta.

Pirmadienį, lapkričio 14 d., antras televizijos kanalas vėl parodęs Lietuvos žemėlapi ir jame užrašę "Wilna" pranešė, kad Ignalinon atvyko švedai specialistai, tačiau jėgainės pirmame bloke bombos nerado. Pirmas kanalas, Europos mafijai skirtoje, programoje parodė raštinę sėdintį Borisą tėvą bei "firmos" (eksporto-importo) atstovybę Vokietijos Dusseldorfe, kur bendrininku yra Litwak pavarde aukštą, tamsių plaukų jauną vyrą. Laikydamas pusiau atviras duris, į televizijos atstovo klausimus nenorėjo atsakyti. (Kalbėjo vokiškai, Borisas tėvas rusiškai).

Ignalina (apie 80 km į šiaurę nuo Vilniaus) iki 1939 m. buvo lenkų okupuota. Ignalinos valsčius buvo 90% lietuviškas, jo gyventojai lenkų persekiojami. Labai gražios apylinkės. Ten yra bolševikmečio laikais pastatyta didžiausia slidžių bazė.

Lenkai bijo rusų

Lapkričio 1 d. Varšuvą turėjo aplankyti Rusijos min. pirm. Viktoras Černomirdin, tačiau paskutinę dieną jis savo viešnagės atšaukė, nurodydamas ir priežastį: rytinėje Varšuvos stotyje Maskvos-Briuselio traukinio keleiviai buvo užpulti lenkiškai, lietuviškai ir ukrainietiška kalbančios gaujos, o lenkų policija rusus dar "apkūlė" lazdomis.

Visuomet gerai informuotas Miuncheno liberalinės krypties dienraštis "Sueddeutsche Zeitung" lapkričio 3 d. komentare nurodė, kad viešnagės atsisakymas turi visai kitą priežastį. Tai Lenkijos pastangos, lipant jai tiesiog pro NATO langus, įsijungti į tos organizacijos eiles, nes kaip parodė gyventojų apklausa, lenkai daugiau bijo rusų negu vokiečių. Be to, aiškiai pastebimas rusiškas imperiaлизmas.

Tas pats Miuncheno dienraštis lapkričio 15 d. prane-

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

šė, kad Vilniuje įvyko Baltijos valstybių viršūnių konferencija, atkreipiant dėmesį į Karaliaučiaus sritį ir reikalaujant ją demilitarizuoti (pavojus vidurio ir šiaurės Europai) bei pakeisti rusiškus pavadinimus vokiškais. Klausimas — kodėl vokiškais? Juk tai lietuviškos etninės žemės, tad ir miestų, kaimų, upių pavadinimams reikia grąžinti lietuviškus vardus.

Kultūrinės dienos

Globojant Hesseno krašto parlamento pirm. Karoliui Starzacherui (Hesseno sostinė Wiesbaden, čia yra parlamentas, didesni miestai — Frankfurt, Kassel, Darmstadt) ir Lietuvos pasiuntiniui Vokietijoje prof. dr. Z. Namavičiui bei bendradarbiaujant su VLB-nės krašto valdyba, įvairiose Hesseno krašto vietovėse lapkričio 22-27 d.d. rengiama Lietuvių kultūrinės dienos. Dalyvauja kameriniai

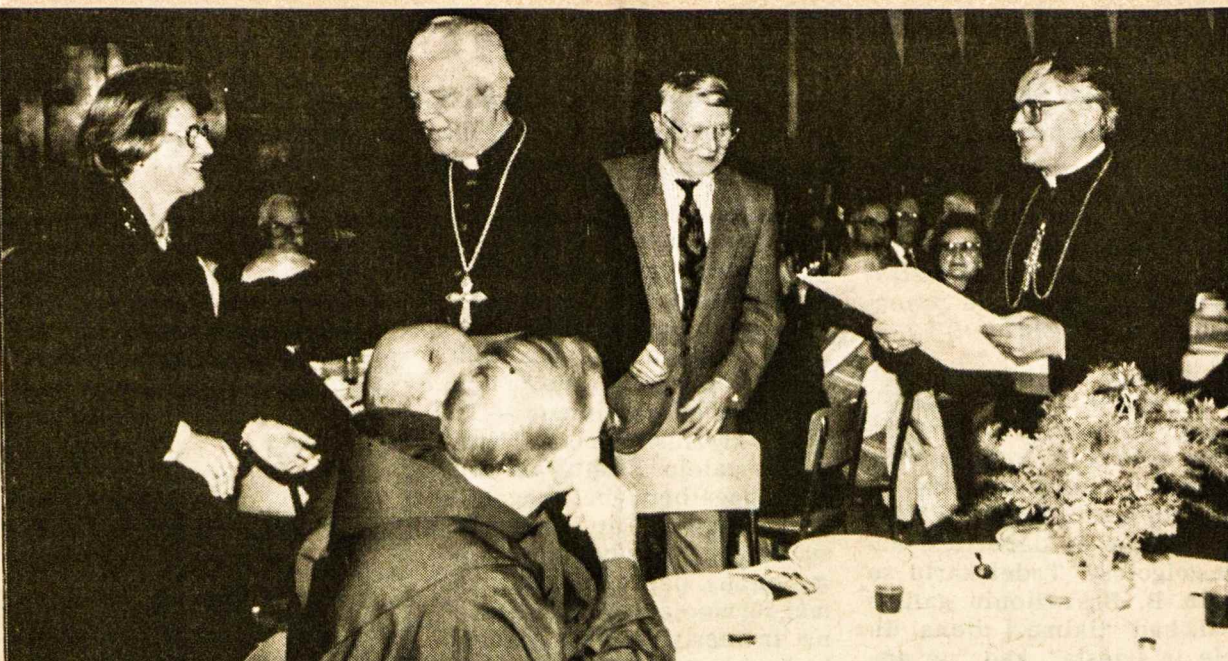
Klaipėdos ir Šiaulių orkestrai (J. S. Bacho, M. K. Čiurlionio ir kt. veikalai), solistai Audronė Pšibilskienė, Danutė Paulavičiūtė, Reinhart Kraus (Vokietijos pasiuntinys Vilniuje, smuikininkas), tautinių šokių grupė "Vydraga", Sasnausko džiazo kvartetas. Taip pat įjungta yra paroda "Baltijos kraštai", lietuviškų pasakų pynė (Vilniaus unto doc. dr. Tumavičiūtė), įjungiant "Vydragą" ir Sasnausko džiazo kvartetą.

Įvairios žinios

Kun. Kazimieras Senkus Stuttgarte leidžia žiniaraštį "Lietuvis". Pasirodo, kad balsingas kunigas ir muzikas seneniai pergveno prof. Reuterio klinikoje operaciją, tačiau palengva atsigauna ir imasi įprasto darbo. Taip pat rašoma, kad Konstanco apylinkėje (prie Bodeno ežero) darbuojasi iš Lietuvos 15 "au-pair" (prancūzų žodis reiškia darbą šeimoje už kambarį, maitiną bei mažą atlyginimą, besimokant kartu ir krašto kalbos, K.B.) mergaičių. Dvi studijuoją Konstancos un-tė. Visus formalumus vokiečių įstaigos sutarko K. Noreika, jau seniai gyvenantis tame mieste. Taip pat kelios mergaitės gyvena Stuttgarto apylinkėse. Viena lietuvaite rugpjūčio mėn. ištekojo už vokiečio ūkininko, kita Stuttgarte už italo. Spalio mėn. Stuttgarte sučiuokti B. Šiurkus ir Audronė Songailaitė.

Mirė Šarūnas Balčiūnas. Prieš eilę metų jis buvo atvykęs į Stuttgarto apylinkę iš Dancigo. Prašėsi politinio prieglobsčio, tačiau jo negavo ir liepos mėn. prievarta buvo grąžintas Lenkijon, kur rugpjūčio mėn. mirė. Iš šio ir kitų panašių atvejų matyti, kad Vokietija pabėgėlio teisę suteikti atsisako daugeliui žmonių.

Spalio mėn. 12 d. mirė Vladas Sakalys. Jo palaidus urnoje pasiėmė giminės į Lietuvą. Buvo gimęs 1921 m. Obeliuose, Rokiškio apsk.

Labdaros valgykloms Lietuvoje parenti surengtoje Toronto Prisikėlimo parapijos vakaronėje 1994 m. spalio 16 d. dalyvavo ir du vyskupai, abu švenčiantys vyskupavimo dešimtmetį – kairėje Panevėžio vysk. JUOZAS PREIKŠAS, dešinėje Išeivijos vysk. PAULIUS BALTAKIS. Juos sveikina ir simbolines dovanas įteikia dr. J. ČUPLINSKIENE. Nuotr. Vyt. Tamulaičio

“Kiekvieno sieloje - sovietiškas pragaras”

Pirmas vaiko pagrobimas Lietuvoje, apie kurį rašo Maskvos laikraštis • Mafija pagrasiuo susprogdinti atominę Ignalinos jėgainę

Savaitraštis "Moskovskije Novosti" ("Maskvos naujienos") š. m. spalio 2 d. laidoje pasakoja:

"Aštuonmetis Eimantas, gyvenantis mažame Kazlų Rūdos miestelyje, rugsėjo 13, antradienį, kaip paprastai, išėjo į mokyklą. Niekas jo nelydėjo, nes mokykla buvo arti. Berniukas negrįžo nei per pietus, nei pavakariais. Paaiškėjo, kad tą dieną jis visai mokykloje nebuvo. Tėvams prasidėjo siaubingos dienos. Eimantas buvo silpnas, liguistas ir mikčiojantis berniukas — galėjo daug kas įvykti. Tėvas kreipėsi į policiją, o motina dėl viso pikto — pas aiškiaregius. Nesėkmingai. Vilmantas Degutis, berniuko tėvas, yra Lenkijos pasienyje Lazdynų muitinės inspektorius. Jis prisiminė, kad apytikriai prieš metus į jį kreipėsi Alytaus mafijos atstovai, pageidaudami, kad jis praleistų kontrabandinį krovinį. Jam atsisakius tai padaryti, jie pagrasiuo — jo artimieji nukentės. Policija šią versiją patikrino, bet tai prie nieko neprivedė. Pagaliau kitos dienos vakare nežinomi pagrobėjai telefonu pareikalavo išpirkimo mokesčio. Jis buvo didelis — 30.000 dolerių. Tėvas sugebėjo surinkti ketvirtį šios sumos ir nuvyko į Vilniaus geležinkelio stotį, kaip buvo sutarta, susitikti. Tą dieną nieks prie jo nepriėjo, bet vakare vėl paskambino telefonu ir paskyrė pasimatymą toje pačioje vietoje penktadienį. Šį kartą jie leido tėvams išgirsti sūnaus balsą, kad jie žinotų, jog berniukas gyvas.

Penktadienį, kai Vilmantas nekantriai vaikštinėjo prie geležinkelio stoties, prie jo priėjo šviesiais drabužiais apsirengusi, su juodu peruku moteris. Ji pasakė, kad du nepažįstami rusakaliai ją prašė paimti ryšulėlį ir žadėjo apmokėti. Paėmusi ryšulėlį su pinigais ji dingso stotyje. Po trijų valandų, kaip žadėjo pagrobėjai, berniukas namo ne-

grįžo. Vakare Degučiai vėl paskambino ir pareikalavo pristatyti likusią pinigų sumą, grasindami susidoroti ne tik su Eimantu, bet ir su jaunesniu juo jų sūnumi keturmečiu Martynu".

Kai šeštadienį pagrobėjai laukė likusios pinigų sumos, policija buvo pasiruošusi. Atėjusi paimti pinigų moteris buvo Loretos Lepešienė. Alytuje buvo suimtas jos vyras "rusakalbis" Artūras Lepeška ir Loretos tėvai Pavilioniai, kurių vasarnamio rūsyje buvo rastas Eimantas.

Prie šio nusikaltimo Artūras Lepešką privedė finansinė krizė. Kai Lietuva buvo lengvai pereinamu koridoriumi tarp Rytų ir Vakarų, jis prekiaus miško medžiaga. Kai lengvo verslo laikai baigėsi, jis nesugebėjo apmokėti skolų ir todėl įvykdė šį pagrobimo planą.

Straipsnio autorė Galina Afanasieva savo pasakojimą baigia komentar: "Kiekvienas mūsų savo sieloje nešioja sovietišką pragarą".

Mafijos galo pradžia?

Lietuvos spaudoje daug, plačiai, išsamiai ir miglotai buvo rašoma apie laikrastininko Vito Lingio žudikų bylą. Visa tai trumpai ir aiškiai aprašė Varšuvos dienraščio "Gazeta Wyborcza" š. m. lapkričio 12-13 d. laidoje šio laikraščio Vilniaus bendradarbis R. Valatka: "Laikraštinkas buvo nužudytas trimis šūviais į nugarą 1993 m. spalio 12 d. Pagrindiniu kaltinamuoju buvo Boris Dekanidze, vadinamosios 'Vilniaus brigados', vienos iš stipriausių mafijos grupuočių Lietuvoje, šefas. Jis ir įsakė laikraštinką nužudyti.

Dar Sovietų Sąjungos laikais Dekanidze emigravo Izraelin, o iš ten į Niujorką, kur buvo rusų-žydų mafijos šefo asmens sargybinis. Vėliau jis persikėlė į Vokietiją ir ten vertėsi prekyba. Jis taip pat pardavinėjo Lenkijai kompiuterius, tačiau, pagal apie ma-

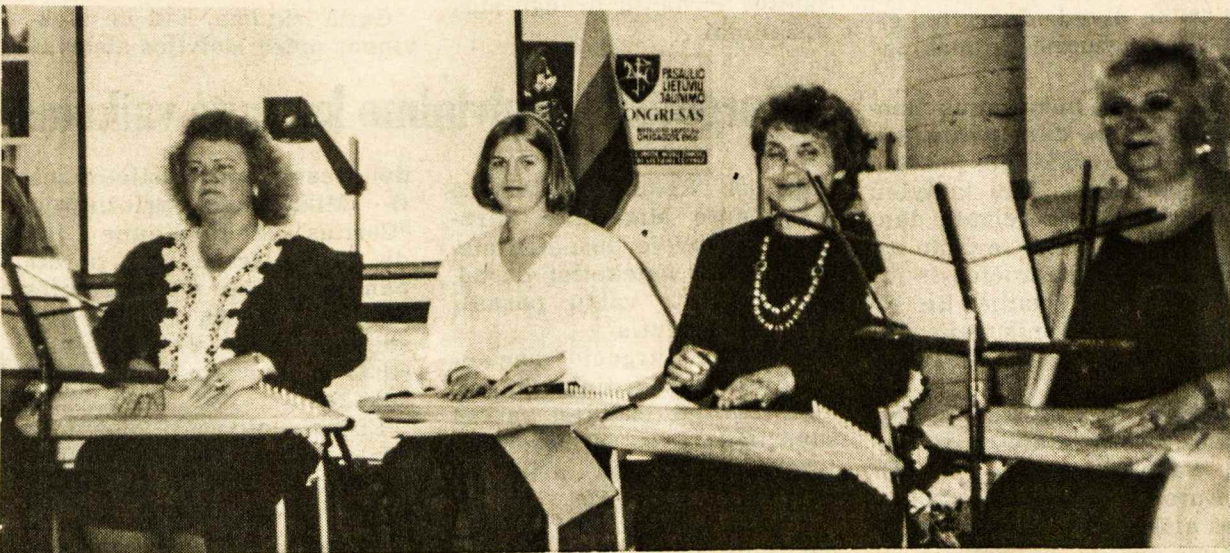
fiją rašančių lietuvių žurnalistus, tai buvusi tik priedanga narkotikų prekybai.

1989 m. jis grįžo į Sov. Sąjungą ir apsigyveno Vilniuje, kur sudarė nusikalstamą grupę, susidedančią iš sportininkų, boksininkų, karatininkų bei džiudinkų. 1993 m., kai Vitą Lingys įrodė, kad jis neturi teisės Lietuvoje gyventi, jis buvo ištremtas. Už tai ir už daugelį kitų straipsnių apie mafiją Dekanidze nusprendė jį nužudyti.

Policija atliko labai tikslų tardymą ir po dviejų mėnesių Dekanidze buvo netoli Rygos suimtas. Jis gyveno vasarnamyje buvusio Sovietų Sąjungos vidaus reikalų ministerijos šefo Boriso Pugo, nušiuvusio po nepavykusio Maskvos pučo.

Teismas nubaudė Dekanidzę mirties bausme sušaudant. Igor Achremiov, kuris įvykdė žudymo sprendimą, kalėjimu ligi gyvos galvos, o du likusius sąmokslu dalyvius 13 ir 14 metų kalėti. (..)

Dekanidzės stoji ginti jo tėvas Grigorijus, kuris yra vieno Vilniaus viešbučio savininkas. Dar prieš mirties sprendimo paskelbimą jis pagrasiuo — įeigu jo sūnus bus nubaustas mirties bausme, susprogdins atominę Ignalinos jėgainę". J.B.

Toronto Maironio mokyklos kanklininkų vadovės: (iš k.) Danguolė Radtkė, Lina Paulionytė, Daiva Čičinskienė (viešnia iš Vilniaus universiteto ansamblio), Žibutė Janėlinienė. Nuotr. G. Paulionienės

Kanados lietuvių bendruomenės suvažiavimas

(Aprašymo tęsinys)

KLB XV-osios krašto tarybos trečiosios sesijos, įvykusios 1994 m. lapkričio 12-13 d.d. Anapilyje, Mississauga, Ont.,

NUTARIMAI

I. Padėkos ir sveikinimai

A. Sesijos dalyviai dėkoja:

1. KLB valdybai už 1994 metais sėkmingai atliktą darbą.

2. PLB pirmininkui Broniui Nainiui už dalyvavimą suvažiavime, už sveikinimą ir išsamų pranešimą.

3. JAV LB pirmininkei adv. Reginei Narušienei už dalyvavimą suvažiavime, už sveikinimą bei pranešimą.

4. Lietuvos garbės generaliniam konsuli Hariui Lapui ir Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos pirmininkui Gediminui Vagnoriui už sveikinimus raštu.

5. Kanados lietuvių fondui ir visiems lietuvių kredito kooperatyvams, savo aukomis padėjusiems vykdyti KLB veiklą.

6. Anapilio korporacijai ir Anapilio parapijos klebonui kun. Jonui Staškui už leidimą naudotis patalpomis.

7. Kanados lietuvių muziejiaus archyvo vedėjai dr. Rasai Mažeikaitei už nuosirdų darbą.

8. Muzikėi Daivai Čičinskienėi, Danguolei Radtkėi, Žibutei Janėlinienei bei Maironio mokyklos mokiniams už puikų kanklių ir dainų koncertą sesijos metu.

B. Sveikiname:

1. Baltiečių pedagogikos ("Canadian Baltic Educator Partnership") projekto vykdytojas ir koordinatore Vidą Juozaitytę, sėkmingai atlikusias pirmą programos dalį Šiauliuose 1994 m. vasarą ir lankiusias tolimesniam savo darbui Kaune 1995 m. Tai yra puikus darnaus bendradarbiavimo išeišvjos su Lietuva pavyzdys.

2. Kanados lietuvių jaunimo sąjungos narius, sėkmingai atstovavusius mūsų jaunimui VIII-ame PLJK 1994 m. vasarą Lietuvoje ir Anglijoje. Tikimės, kad kongreso užsidedimas padės jiems tvirtinti ir plėsti savo veiklą Kanadoje.

3. 1995 m. Vaikų šventės rengėjams. Remiame šią šventę ir raginame lietuviškas šeimas kuo gausiau joje dalyvauti, o lietuviškas mokyklas ir apylinkes kiek galint ją paremti.

II Nutarimai įvairiais veiklos reikalais:

1. Naujos LKB krašto valdybos rinkimų eigoje visi kandidatai į valdybą turėtų būti pristatomi KLB tarybai. Jų biografiniai bruo-

žai bei pažiūros į KLB veiklos kryptį visapusiškai supažindintų tarybos narius su kandidatais į valdybą ir suteiktų galimybę apsispręsti už ką balsuoti.

2. Valdyba raginama užtikrinti, kad kasmet būtų rengiamos Kanados lietuvių dienos arba kitoks jungtinis kultūrinis renginys.

3. Valdybai siūloma paskelbti vąjų dėl solidarumo įnašo, priminti visuomenei, kad atliktų savo pareigą Bendruomenei.

4. Valdyba raginama nedelsiant sudaryti pilną kultūros komisiją, kuri išdirbtų kultūrinės veiklos gaires.

5. Siūloma apylinkėms pristatyti KLB krašto valdybai sąrašus, kur ir kam Lietuvoje siunčiami talpintuvai bei stambesnės aukos. Tuo būdu KLB krašto valdyba galės prisidėti prie šiuo tv. koordinavimo.

6. Švietimo komisija skatinama tęsti savo pradėtą programos surašymo darbą ir ieškoti būdų išlaikyti lituanistines mokyklas apylinkėse gyvas.

7. Valdyba raginama atkreipti dėmesį į visų tolimesnių apylinkių poreikius, konkrečiai stengiantis palaikyti ryšius su apylinkėmis ir įtraukti šiuo reikalingą jaunimą. Siūloma: a. paskirti vieną valdybos narį ryšių palaikymui su visomis, ypač tolimesnėmis apylinkėmis; b. vienam iš valdybos narių lankyti mažesnes apylinkes ir paaiškinti KLB veiklą; c. pagal galimybes organizuoti ir finansuoti paremti kalbėtojų, dainininkų, šokių ir dainų grupių (iš Kanados, JAV ar Lietuvos) apsilankymą mažesnėse apylinkėse; d. stengtis reguliariai perduoti KLB, Lietuvos ir kitas žinias apylinkėms faksu, laikraščiais ar kitokiais būdais lietuvių ir anglų kalbomis; e. organizuoti KLB suvažiavimus kitose apylinkėse, jei finansškai įmanoma, nes tai padėtų įprasminti apylinkių veiklą.

8. Pasirūpinti jaunimo pasiruošimu vadovavimui bendruomenėje ir jos institucijose, pvz. sudarant pakomisiją, kuri ištirtų galimybes a. jaunimui lankyti vadovavimo kursų ir pritaikyti lietuviškai veiklai, arba b. skiriant stipendijas užgažuoti gaunančius kokiai nors veiklai bendruomenės remuose.

9. Vasario 16-tos gimnazija auklėja jaunimą tautiškoje dvasioje. Raginti jaunimą lankyti šią gimnaziją, o visuomenei, kad ją remtų finansais.

Rezolicijų komisija: Ramūnė Jonaitienė, Rasa Kurienė, Arūnas Staškevičius.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių
paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus
tel. 535-5000

Hamiltonė ir apylinkėse kiekvieną
pirmadienį susitarus
tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka"
kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie
kiekvieną pirmąjį mėnesio sekma-
dienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną
antrąjį mėnesio sekmadienį, skam-
binti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje
kiekvieną trečiąjį mėnesio sekma-
dienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario
provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitai ir ne-
brangiu U.P.S. (United Parcel Service)
patarnavimu siunčiant savo siuntinius į
mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite
apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas
antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50
už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet
kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).
Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami
kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg
\$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur
Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi
savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna
iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas ;	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Kalediniai kvietimai Vilniaus gatvėse

Nuotr. Alf. Laučkos

Ketvirtoji karta mokosi lietuvių kalbos

Lietuvių kalbos pamokos Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje

GAILUTĖ VALIULIENĖ

Sakoma, kad vienas laimingiausių skaitmenų yra „septyni“. Balzeko muziejuje Čikagoje jis laimingas ta prasme, kad jau septyneri metai klesti lietuvių kalbos pamokos nemokantiems lietuviškai. Milijoniniame mieste bei jo apylinkėse vis atsiranda keliolika studentų, kurie susidomi senolių krašto kultūra ir per kalbą bando suartėti, susipažinti su ja.

Kas šį norą paskatina ir sukelia? Yra įvairių atvejų, bet dažniausias – asmeninis ryšys. Vaikystėje girdėta motiutės lopsinė apie drugelius ir mėnulį sukelia norą išgirsti daugiau tos magiškos kalbos. Per kasmetinį pasivaikščiojimą senose lietuvių kapinėse ne vienas pamato ant prosenelio paminklo iškaltas raides „a.a.“. Tos nudilusios nuo lietaus ir vėjo raidės, lyg nematoma vėlės ranka, atveda dukraitę į gilesnį savo giminės kilmės pažinimą.

Didžiausią įtaką jaunų žmonių gyvenime daro meilė. Įsimylėję lietuvių kilmės jaunuolius, jaunuoles, kitų tautybių draugai pajunta reikala daugiau sužinoti apie mylimo asmens šeimos papročius ir jos dar labai gyvą kalbą. Be šio pažinimo ir gilesnis meilės ryšys pasidaro sunkiai pasiekiamas.

Ataina ir daktarato laipsnams besiruošiantys studentai. Pasirinkę temas apie Rytų Europos ar Lietuvos problemas aiškiai pamato kalbos pažinimo spragą. Ir trumpas pagrindinių lietuvių kalbos taisyklių žinojimas palengvina

Ežiukas yra ežiukas, bet jis vis tiek simpatiškas, nors ir bado vaikiškas rankas

Nuotr. D. Meliūno

Ieškant bendro kelio su išeivija

Mintys Lietuvos seimo nario, buvusio politinio kalinio, krikščionių demokratų partijos valdybos vicepirmininko KAZIMIERO KRYŽEVIČIAUS, išreikštos pokalbyje su kun. Kazimieru Ambrasu, SJ

— Lietuvoje matyti daug negero, paveldėtų iš sovietinio valdymo ir naujai atsiradusių. Ar tai neverčia pranašauti liūdną krašto ateitį?

— Į ateitį vis dėlto žvelgiam optimistiškai. Jeigu ne tikėjimas ir viltis, argi būtume ištvėrę sibiruose, kalėjimuose, gulaguose, miškuose, prie išniekintų brolių lavonų ir visoje praeities ir dabarties tautos golgotose. Todėl kartu su poetu B. Brazdžioniu galima tarti, kad „tikime į dieną, didelę ir šviesią“, kad „ne amžiams žemėj siaus ruduo“, „pakils žmogus iš dulkių ir puvėsių, pakils ir žmogui ranką duos“.

— Kaip žiūrite į Lietuvos gyvenančius ir užsienyje atsidūrusius tautiečius?

— Lietuvos žmonės esame tokie, kokie esame, kokiais padarė satanistinė sistema. Tačiau, ačiū Dievui, ne visi dar nužmogėję. Gal jie tebeišjuokiami, nepripažįstami, nepriimami savųjų, bet jie yra. Ir jie savo misiją privalės atlikti. Mes suprantame, kad masinių atsivertimų nebūna, kad žmogaus sąmonėjimo, moralinio ir dvasinio subrendimo procesas ilgas ir sunkus. Jeigu mes suprasime, kad vaiko auklėjimą reikia pradėti dvidešimt metų prieš jo gimimą, tai dėl ateities neteks pergyventi.

Svarbu dabar išplėsti žmogų iš abejingumo, apatiškos, beviltiškumo, nusivylimo gniaužty. Svarbu jo žvilgsnį nukreipti nuo Garinių turgaus, Lazdijų mutinės, nuo begėdiško ir net nusikalstamo duoneliavimo svetimuose kraštuose ir visų kitų blogybių. Jeigu Viešpats kartą pasigailėjo mūsų ir siuntė stebuklą, manau, ir toliau nenukreips savo dėšinės nuo mūsų. Atėjus išbandymo ir lemiama pasirinkimo metui, manau, vėl suglaus pečius abejingasis su pasiryžėliu, paklydėlis su teisiuoku, silpnas su stipriuoju. Visus suvienys tas pats tikslas ir mintis. O tai jėga, kurios neišvengs Sausio 13-os naktį plieninės pabaisos, prieš kurią sudrebėjo ir dresiruoto žudiko ranka.

Gaila, žinoma, kad ne kiekvienas mūsų išeivijos atstovas

supranta mus čia, Lietuvoje. Mes nieko nekaltiname ir nepriekaištaujame. Juk natūralu, kad ir geriausias geraširdis negali su kitu dalintis ta pačia kančia ar skausmu, negali džiaugtis tuo pačiu džiaugsmu. Kiekvienam — tik savas kryžius. Simonas Kirenietis galėjo Kristui tik truputį pagelbėti, bet negalėjo už Jį numirti. Taip ir mūsų visų skirtingos sąlygos, gyvenimo būdas, papročiai, atitinkamai formuojantys mūsų sąmonę ir mąstymą. Juk sakoma, kad pripratimas, tai antras prigimimas.

Kartais dėl natūralaus nesugebėjimo suprasti vieni kitus gali atsirasti ir nusivylimas, ir pasipiktinimas arba net nusigrėžimas. Manau, kad Lietuvoje gyvenantys lengviau supranta išeiviją, negu atvirksčiai. Gal ir klystu. Rytų ir Vakarų vokiečiai trumpesnę laiką buvo išsiskyrę, tačiau tarpusavio supratimas ir jiems yra problema-tiškas.

— Kodėl tokie aštrūs nesutarimai tarp politinių partijų?

— Mus dažnai kaltina politinėmis rietenomis, nesutariais, kritika, kad esame neatlaidūs, nenorime vienytiis t.t. Tačiau mažai kas supranta, kad smerkiama ne kokia grupė ar atskiras žmogus, bet iš jo kylantis blogis, piktos užmačios, nenoras taisyti. Kaip gi galima vienytiis su blogybe, yda, piktavališkumu, jeigu nematyti net menkiausių pastangų ar noro atsivertimui. Juk laisva valia — Dievo dovana — duoda žmogui pasirinkti. Net ir Kristus — Amžinoji Meilė — labiau pasilenkdavo prie prašančiojo nusidėjėlio ar vargšo, kuris parodydavo norą, pastangą. Jis susivienijo tik su tuo latrant kryžiaus, kuris parodė gerą valią. Mums jau kartą,

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nepakeis net ir politinės atmainos nepriklausomame Kvebeke.

Nepriklausomybės paskelbimo Kvebeko pilietybė bei pasus gauti visi šioje provincijoje gimę asmenys, net ir neprancūziškos kilmės. Pilietybė būtų suteikiama ir užsienyje gimusiems, kai jų tėvai yra kvebekiečiai. Pagal dabartinį įstatymą Kvebeko piliečiams būtų leista turėti ir Kanados pilietybę. Net ir pats Kvebeko premjeras J. Parizeau tokiu atveju sakėsi pasilikęs savo paskutinį Kanados pasą, primenantį, kad jis yra jos bičiulis.

Premjero J. Parizeau vizijos nepriklausomas Kvebekas padengtų dalį jam tenkančios Kanados skolos. Tad pinigai plauktų ne iš Otavos Kvebekan, o iš jo Otavon. Jis betgi nori, kad Kvebekui oficialia jo valiuta būtų pripažinti Kanados doleriai. Mat pirmieji doleriai Kanadoje buvo išleisti Montrealio banko. Šiuo metu Kanados provincija turi beveik 110 milijonų kanadiškų dolerių. Jų visų nebūtų galima gražinti Kanados bankui, neišsivaizduojant, kaip ir kuo būtų atsilyginta Kvebekui.

Tokias nepriklausomo Kvebeko iliuzijas, pasiūlytas jo premjero J. Parizeau, atmetė Ontario provincijos dabartinis NDP socialistų premjeras Bob Rae ir prieš jį šią provinciją valdęs Ontario liberalų premjeras David Peterson. J. Parizeau pasiūlymus, liečiančius draugiškas Kvebeko ir Kanados skyrybas, Bob Rae laiko absurdiškomis. Mat jis netiki, kad J. Parizeau 1995 m. laimės skyrybų referendumą Kvebeke. Be to, federacijos, kaip ir suplaktos kiaušinės, negali atsikirstyti. Galima tik sunaikinti. D. Petersonas priminė, kad kanda diečiai, neišmokę vienybės dabartinėje sistemoje, nerastų jos ir nepriklausomų valstybių federacijoje. Karštais plovimais buvo sutikti jo žodžiai, kad dabartinę Kanadą sukūrė ir ją pasaulyje išgarsino Kanados ministrai pirmininkai, kurių eilėse buvo ir prancūziškos kilmės kana-

kaip rašė vokiečių poetas, buvo pasisekę: „... melagiams atidavė savo balsą, vagims patikėjom savo turtą, žudikai saugojo mūsų miegą.“ Deja, ir šiandien mažai kas pasikeitė. O kad taip nebūtų, taip pat nematyti gero noro, jokių pastangų. Vėl tas pats kurtumas ir aklumas. Tūkstančiai verkia kruvinom ašarom dėl negrąžinomos žemės, nuosavybės, indėlių nuvertėjimo, nepakeičiamų gyvenimo sąlygų, žlugdymo asmeninės iniciatyvos, piktybiško žmogaus pažeminimo, niekinimo, dėl pavojingų Lietuvos valstybingumui sutarčių ir nuolaidžiavimų klastingajam kaimynui. Tad ar girdi šias aimanas tie, kurie neseniai šaukė „viskas žmogui, viskas žmogaus gerovei“? Ar galėjo danguje susivienyti gerieji ir nuopolusieji angelai? Gal kas žino gero ir pikto vienybės modelį?

— Kokia laikysena turėtų būti Lietuvos ir išeivijos tautiečių?

— Vienas poetas kažkada rašė: „jeigu jau tavyje įvyko apsisprendimas“, „jeigu tavo gyvenimas — kopimas į kalną, kai viena ranka laikaisi aukščiau įkopusio rankos, o kitą ištiesi kopiančiam paskui save, kai, žvelgdamas aukštyn, kaskart vis aiškiau išvysti šviesųjį saulės veidą... jeigu tavo gyvenimas — kopimas į kalną, tai mirtį privalai tik viršūnėje...“

Šitaip elgsi lietuvis po 1918 m. Vasario 16-sios, taip elgsi partizanais miškuose, šituo keliu žengė Sausio 13-sios Laisvės gynėjai, taip gyvena kiekvienas dorai, sąžiningai savo darbą atliekantis žmogus. To paties linkiu ir visiems pasirinkusiems, apsisprendusiems, pasiryžusiems už Dievą, Tėvynę, Tiesą.

diečių.

Kvebeko premjeras J. Parizeau nutraukė spaudos konferenciją, kai jam pradėjo trukdyti prancūziškos kilmės Michael Jean Charette, primindamas jau kartą separatistų pralaimėtą referendumą Kvebeke. Šis kritikas jau du dešimtmečius išdarinėja tokius triukus. Jį sustabdė ir iš spaudos konferencijos pašalino asmeninė premjero J. Parizeau apsaugos palyda. Dabar priekaištų dėl šio incidento pažeriausia Ontario provincijos policijai, kad ji nenumatė tokio įvykio. Esą tai buvęs Kvebeko premjero J. Parizeau įžeidimas angliškioje Ontario provincijoje. Tačiau faktas lieka faktas — abu išsišokėlio vardai ir pavardė yra prancūziški. V. Kst.

KLX XV-tosios tarybos trečiosios sesijos suvažiavime, įvykusiame 1994 m. lapkričio 12-13 d.d. Anapilio sodyboje, Mississauga, Ont. pranešimą daro naujai išrinktas Kanados lietuvių jaunimo s-gos pirm. MATAS STANEVIČIUS (dešinėje); priekyje sėdi iš kairės: O. STANEVIČIUTĖ, L. LIAUKUTĖ, A. KARASIEJUTĖ, M. STANEVIČIUS, R. KALENDRA, A. PAULIONYTĖ ir D. BATURAITĖ

Nuotr. G. Paulionienės

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas. • Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida. • Galime nuvežti į Lietuvą paklaimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą. • Važiuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigus pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma	\$	\$
Patarnavimas 4% arba 3%	\$	\$
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$00	\$00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite
Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905 643-3334, fax 905 643-8980

Dr. VINCO KUDIRKOS smuikas, saugomas muziejuje-klėtyje Paežeriuose

Nuotr. Alf. Laučkos

Lietuvos jaunimas dainavo Toronte

Lietuvos radijo ir televizijos vaikų bei jaunimo choras lapkričio 22 d. atvyko iš Čikagos, galima sakyti, tiesiai į sceną Toronto lietuvių namuose, kur jo nekantriai laukė gausiai susirinkę muzikos ir dainų mylėtojai. Scenoje netrūkų pasipylė tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaiteš. Iš 36 dainininkių išsiskyrė tik 2 berniukai. Choras — tai Vilniaus mokyklų 6-12 klasių mokiniai nuo 12-18 m. amžiaus. Žinoma, teišgirdome tik dalį jų, atskridusių gastrolėms į Šiaurės Ameriką.

Choras, įsteigtas 1979 m., žavėjo muzikos mylėtojus daugelyje pasaulio šalių. Jų repertuaro pagrindą sudaro klasišinių ir šiuolaikinių kompozitorių kūriniai. Jis pastoviai dalyvauja Mišiose per Kalėdas ir Velykas Vilniaus Arkikatedroje.

1990 m. Belgijoje choras laimėjo I vietą Europos vaikų ir jaunimo chorų festivalyje. 1992 m. Vengrijoje, B. Bartoko konkurse jie užėmė II vietą, o 1993 m. Japonijoje vykusiamie įrašų konkurse laimėjo III vietą.

Pagrindinė choro užduotis Lietuvoje — daryti muzikinius įrašus Lietuvos radijui. Choro dirigentė ir meno vadovė — Regina Maleckaitė, akompaniatorė — Saulė Kriščiūnaitė ir choro administratorė — Rasa Gelgotienė, anksčiau koncertavusi Toronte su „Virgo“ choru.

Šių gastolių metu choras koncertavo Bostone, Nijorkoje, Putname, Čikagoje, o iš Toronto dar išvyko į Montrealį, Baltimorę ir Vašingtoną. Dauge lyje vietų juos globoja ir rengia koncertus vietinės, ne lietuvių organizacijos.

Prieš koncertą trumpai su choro istorija klausytojus supažindino dr. Genovaitė Bijūnienė ir pakvietė Lietuvos generalinį konsulą Harį Lapą tarti sveikinimo žodį.

Choro atliekamos dainos skambėjo švarių aukšto lygio unisonu. Ir suprantama, jie repetuoja 3 kartus per savaitę po 3 valandas pamokoms pasibaigus. Žiūrovai atsistojimu ir gausiais plojimais išprašė dar keletą dainų, ir visa salė kartu dainavo paskutinę dainą „Lietuva brangi“. LN kultūros komisijos pirm. V. Kulnys tarė baigiamąjį padėkos žodį, o narės įteikė gėles. Maironio mokyklos vedėja G. Paulionienė su keletu jaunų mergelių nuosirdžiai pasveikino chorą ir įteikė dovanėlių.

Tokie Lietuvos jaunimo grupių atsilankymai yra puiki proga išeivijos jaunimui ir moksleiviams bendraamžiams pabendrauti vieniems su kitais. Čia išeivijos bendruomenei vienas iš atsakymų kaip mūsų jaunimas gali bendrauti su Lietuvos jaunimu ir palai kyti ryšius su Lietuva. Tačiau tenka apgailestauti, kad tos galimybės neišnaudojamos. LN kultūros komisija parūpino 100 nemokamų bilietų Maironio mokyklos mokiniams, bet atėjo tik tai vienas. Vis klausime, kodėl mūsų jaunimas nedalyvauja? Gal tai buvo nepatogi diena, gal per vėlus vakaras, o gal kitokios priežastys? Tuo tarpu salėje sėdėjo apie 300 žmonių, tik nedaug jaunimo.

Po koncerto viešnios buvo pavaišintos LN kultūros komisijos paruošta šilta vakariene ir išskirstytos į šeimas nakvynei. Kultūros komisija nuosirdžiai dėkoja visiems torontiečiams, taip gausiai ir noriai atsiliepusiems į mūsų prašymą apnakvinti choristus. Atsiprašome tų, kuriems dainininkių šį kartą nebeužteko.

Genovaitė Bijūnienė

IRENA RAŠKEVIČIENĖ

Kapinių lankymo dieną, 1994 m. spalio 30, Anapilio parodų salėje KLK moterų draugijos Anapilio parapijos skyrius surengė dailės parodą. Joje dalyvauti buvo pakviesti trys tautodailininkai: Valentina Balsienė, Audronė Kazanavičienė ir Petras Markuškis. Dėl nenumatytų aplinkybių V. Balsienė nepajėgė pristatyti ir parodą savo keramikos kūrinių, tačiau parodos salę pilnai užpildė A. Kazanavičienės meninės tekstilės ir P. Markuškio meniniai medžio darbai.

Nors labai skirtingos skulptūros ir tekstilės medžiagos, tačiau skoningai suderintos, parodoje sudarė gražų vientisą ansamblį, kurį puikiai pademonstravo abu menininkai šioje parodoje.

Audronės Kazanavičienės sukurti spalvingi kilimai, juostos, šiaudinukai, bei natūralių augalų atvirukai — gražus neišsenkančių lietuvių liaudies meno tradicijų tęsinys.

Menininkė, gimusi Kaune, mokėsi Saulės gimnazijoje. Karo nublokšta į Vokietiją, tęsė mokslą Braunsveige. 1947 m. išvyko į Kanadą, kur atliko darbo sutartį, rasdama šiek tiek laiko savo pomėgiui — piešimui. Po metų atsidūrusi Toronte ir kiek padirbėjusi, įstojo į meno mokyklą. 1951 metais sukūrė šeimą.

Ilgimą meilę menui ilgokai slėpėjo Audronės Kazanavičienės sieloje, kol atsitiktinumas sužadino norą dirbti kūryboje. Ji pati pasakoja: „Po gana ilgo laiko sutikau O. Teseckienę, ir ji mane pakvietė įstoti į Tautodailės institutą. Sutikau. Ji mane pristatė dail. A. Vaitonienėi. Prasidėjo darbai, kurių aš niekad nė nesapnavau, kad galėsiu padaryti“.

Ši paroda įrodė A. Kazanavičienės valią nepasiduoti pirmai nesėkmei, įrodė jos kantrybę ir meilę darbui. Jos kilimai gerai techniškai atlikti, skoningai sukomponuoti daugiausia lietuviška tematika, šiltai nuteikia spalvų darnumu, jaukumu.

Juostos ilgos ir trumpesnės — suvenyrinės juostelės, aus-tos daugiausia rinktinė ir kaišytinė technika. Jų kompozicija darni, lietuviškų raštų. Kai kurie ornamentai originalūs, sukurti autorės. Juostos, aus-tos baltame dugne, išrenkant spalvingą raštą. Ypač puošnios ir spalvingos kaišytinės juostos. Rišinių kilimėlių ornamentika ritminė, simetriška, spalvos šviesios, skaidrios. Įdomiausi ir spalvingiausi gobeleno technika austi kilimėliai, sudėtingo piešinio kompozicijos: „Jūratė ir Kastytis“, lyriški peizažai, paukščiai. Gobelenai išausti smulkiai, kruopščiai ir tvarkingai,

įvedant daug spalvų niuansų, bei rišinių spurgų reljefą. Visuose Audronės Kazanavičienės darbuose, įskaitant ir šiaudinukus, jaučiamas ryšys su Lietuva, meilė jos gamtai, meilė lietuvių liaudies meno tradicijoms.

Didesnė parodos dalį sudarė Petro Markuškio kūryba, nepaprastai gausi ne tik kiekybe, bet ir darbų įvairove. Čia buvo rodoma daugiausia medžio darbų, keletas akmenų baldų ir net riešuto miniatūrų.

Petras Markuškis taip pat gimęs Lietuvoje, Panevėžyje. Dar vaikystėje pajuto pomėgį dailiui ir būdamas ketvirtame skyriuje, jau piešė dekoracijas vaidinimams. Tačiau, paklūsęs tėvo valiai, pasuko ne į meno mokslus, bet priešingai — tapo buhalteriu, tėvo darbų pagalbininku. Tik kilęs karas Petrą išskyrė su tėvu, kuris buvo ištremtas į Sibirą, o jis pats atsidūrė Vokietijoje. Vėliau išvyko į Kanadą pagal sutartį miškų darbams. Ją atlikęs, atvyko į Torontą ir daugiau kaip trisdešimt metų dirbo alaus gamyklose. Laisvalaikis praleisdavo kurdamas medžio ir akmenų dekoratyvinius baldus, atlikdamas juos sudėtinga ir sveikatai kenksminga technika.

1986 m., tapęs pensininku, P. Markuškis, turėdamas daugiau laiko, ėmė intensyviau dirbti savo pomėgtoje srityje, tik dėl sveikatos sumažino darbus iš akmenų. Anksti pamilęs gamtą, tebekeliauja vasaromis po plačiąją Kanadą, JAV-bes ir Afriką.

Nuostabi Petro Markuškio meilė gamtai, išreiškta jo kūriniuose, stebino ne vieną parodos lankytoją. Paukščiai, žvėreliai atvaizduoti nepaprastai natūraliai. Kruopščiai išstudijavęs, pažinęs fauną, atkurdamas ją medyje, jis įdeda nemažai savo kūrybos įdomiai ir gražiai įkomponuodamas į natūralią medžio šaką ar nuolaužą, suteikia kūriniui gyvybės, tikrovės. P. Markuškis be apvalios skulptūros parodoje ištatė ir reljefinių, plokštuminių darbų. Pats prisipažįsta, kad nėra lengva gamtovaizdį atlikti medyje, tačiau jis puikiai įveikė šį sunkumą ir jo peizažai tonų atžvilgiu gražiai išspėsti panaudojant įvairią medieną, jos kryptį. Įdomūs jo paspalvinti darbai. Ypač traukia dėmesį gatvės namų kompozicija. Taip pat gražūs tekinti medžio darbai. Išradingai parinkdamas medieną ir jos tekstūrą sukūrė dailių, aptakių formų indų, vazų. Savotiškai įdomios jo miniatiūrinės galvutės iš kieto riešuto, kurios parodė autoriaus ieškojimus, atkaklius bandymus išreikšti savo sumanymus įvairiose, kad ir sunkiai įveikiamose medžiago-

se. Darbų gausybė, jų kruopštus atlikimas taip pat įrodo P. Markuškio darbštumą, neišsenkamą kantrybę. Jo kūryba verta atskiros studijos, — čia neįmanoma jos išnagrinėti.

Abu tautodailininkai — Audronė Kazanavičienė ir Petras Markuškis — dar vaikystėje pajutę pomėgį dailiui, gyvenimo sąlygų neglostyti, poilsui pasirinko meninę kūrybą, kuriai atiduoda nesuskaičiuojamas valandas. P. Markuškis, giliau įaugęs į Kanados žemę, ją pamilo su visu jos turtu — flora ir fauna, ką jis atskleidė šioje parodoje šalia A. Kazanavičienės, tebekuriančios lietuviškoje dvasioje. Abiejų pasaulio kultūrų draugystė mažoje žemės planetoje, didžiojoje Anapilio parodų salėje buvo puikus kultūrinis renginys.

Parodą atidarė A. Sungailienė, daug dėmesio ir rūpestio jai skyrusi kartu su Anapilio parapijos skyriaus moterimis. Negailėdama savo brangaus laiko, nuosirdžiai padėjo rengti parodą, suteikti jai šilumos ne tik gražiai apipavidalindama parodą gražiomis rudens spalvų puokštėmis, bet pasirūpindama ir kava.

Netolimų laikų politika

Spaudoje matėme vienokius ir kitokius išsitarimus dėl A. Stulginskio konstitucingumo kaip pirmojo Lietuvos prezidento. Tikslų ir aiškų šio klausimo atsakymą, kuriam suprasti nereikia diskusijų, randame V. Vaitiekūno „Vidurnakčio sargyboje“ (II t., 320 psl.). Ten (ir pirmame tome) yra sukaupta gausybė Lietuvos valstybingumui ir okupacijų sunkumams pažinti įvairios medžiagos.

Suprantame, kad kiekvieno archyvo sudarymas, jo apsauga ir išlaikymas reikalauja kruopštumo darbo ir didelį sumą. Tačiau archyvais naudojasi mažas skaičius žmonių ir kartais vienas kitas net paabejojame, ar įdėtas triušas bei pinigais prilygsta atneštai naudai. Panašiai galime pagalvoti ir apie dvi paskutines „I laisvės“ fondo išleistas knygas. Tai Vytauto Vaitiekūno „Vidurnakčio sargyboje“ I ir II tomai, 372 ir 376 puslapiai. Šie puslapiai yra sklidini Lietuva liečiančių akademinių svarstymų ir dešimtmečius užsitęsusių okupacijos rimtų studijų. Tai ne pramoginiai skaitiniai, nors jie yra patrauklūs kiekvienam, netolima praeitimi besidominčiam.

Knygų leidėjai gali tikėtis atgauti tik mažą išlaidų dalį, bet intelektualų, ypač istorikų ir sociologų tarpe, šiandien ir ilgai ateity jiems bus jaučiamas pagarba. Visi dvidešimt septyni „I laisvės“ fondo leidiniai yra akademinio-istorinio pobūdžio, nors kai kurie, ypač lietuvių partizanų, susilaukė labai plataus dėmesio. Kas susipažinęs su šiomis abiejomis knygom, lengvai supras, kad jų paskelbimas buvo mūsų kultūrai būtinybė.

Autorius — teisininkas, iki 1940 m. Lietuvos krikščioniškosios darbininkijos vienas iš vadovų, pirmosios bolševikų okupacijos metu pasitraukęs į Vokietiją, vėliau nacių kalinys, miręs 1984 m. spalio 26 d. New Jersey. JAV išgyveno 35 metus, likęs ištikimiu Lietuvai ir miręs jos piliečiu. VLIKo narys, katalikų intelektualas, rezistentas, politikas, demokratijos teoretikas, daugelio raštų autorius. Jis paliko begales straipsnių, studijų,

Toronto „Gintaro“ ansamblio dainininkai, nuotaikingai išsijungę „Palangos Jūzės“ pasirodyje 1994 m. gegužės 14 d. Filadelfijoje

Paminklas rašytojui V. MYKOLAICUI-PUTINUI Marijampolėje prie miesto bibliotekos

Nuotr. Alf. Laučkos

paskaitų, laiškų, protokolų. Šiuose dviejuose raštų tomuose yra sukaupta tik nedidelė medžiagos dalis.

Pirmame tome dvidešimties puslapių apimty nagrinėjama sovietinė tautųdystė, nurodant jos priemones ir bolševikinius tikslus. Šią studiją seka Lietuvos komunistų partijos aptarimas, pradedant nuo Rusijos 1903 m. socialistų skilimo ir baigiant 1964 m. LKP CK sudėtimi. Skaitytoms būtų įdomūs pirmųjų LKP narių sąrašai, taip pat ir 1940. VI. 15 buvę komunistai. Autorius, matyt, jų negalėjo gauti. Sovietinės indokrinacijos bruožai, Antikristo šėlsmas Lietuvoje, kultūrinė autorius išryškina svarbesnius, ypač iki šiol mažiau atsiųvėtų invazijai, okupuotos Lietuvos švietimo vaizdas su plačia statistika, su universitete ir kitose aukštesiose mokyklose dėstomų dalykų sąrašais ir savaitinėmis valandomis, politika, teisė ir ūkis okupuotoje Lietuvoje, gyventojų statistika — tai pirmosios I tomo pusės rimtai, kruopščiai, pilnai nagrinėtos temos.

Antroji šio tomo pusė skirta išeivijos veiklai Lietuvos laisvės byloje. Čia randame Lietuvos laisvės komitetą, Pavergtųjų jungtinių tautų tikslus ir darbus, Kersteno rezoliucijos rezultatus. Šiuos vienetus ir jų veiklą vieni esame pamiršę, kiti visai nieko apie juos negirdėję. Tada ateina eilė tautinės bendruomenės išlikimo problemai. Čia randame visą Lietuviių chartos istoriją. Seka teisės klausimai ir mus liečianti tarptautinė politika, kaip pvz. Jaltos konferencija, Ostlandas, Vienos ir Helsinkio pasitarimai, antvalstybės mintis.

Antrąjį tomą sudaro siauresnės, bet gyvesnės ir aktualesnės temos. Štai metinės politinės apžvalgos iš 1974-1982 laikotarpio. Išeivija tuo metu nepaprastai domėjosi besipinančiu pasaulio politiniu gyvenimu, nes jo žingsniuose ieškojo Lietuvai vilčių. O kiek šiandien apie tai prisimename? Šios apžvalgos, užėmusios 130 puslapių, yra lyg tų laikų pasaulio sąžinės sąskaita. Ap-

žvalgas seka neplatus (23 psl.) krikščioniškos socialinės etikos skyrelis, tada ateina Lietuvos praeities vaizdai, kaip Steigiamasis seimas, Krikščionių darbininkų sąjunga, tautinis liberalizmas Lietuvoje, Lietuvos nepriklausomybės revoliucijos paunksmėje. Išeivijos bendravimas su okupuota Lietuva mūsų tarpe susilaukė aštrų išsitarimų, ir štai V. Vaitiekūnas nurodo aštrumo priežastis bei tada bendravimui tinkamus kelius.

Tomas baigiamas netolimos praeities veidais — Juozas Lukša, Aleksandras Stulginkis, Pranas Dovydaitis, Mykolas Krupavičius, Juozas Branzaitis. Neilgose apybraižose dengtus, šių asmenybių bruožus, jų paties pastebėjimus.

Savo darbuose autorius visur ieško priežastingumo. Šiuo metodu jis LKP atveda iš Lietuvoje 1893 m. pogrindy įsisteigusių Lietuvos socialdemokratų partijos, kurios kraštutinieji metėsi į suskilusios RSD partijos Lenino grupę. Tai daugiausia aplenkę Vilniaus lietuviai ir gudai drauge su Vincu Mickevičium-Kap-suku ir Zigmą Aleksa-Angariečiu. Nors 1917. X. 23 Leninas patvirtino lietuvių bolševikų sekcijos laikinį centro biurą, LKP savo istoriją pradeda nuo 1918 m. spalio 1-3 d.d. Vilniuje įvykusio Lietuvos-Baltarusijos komunistų-bolševikų partijos suvažiavimo, kuriame dalyvavo 34 bolševikai, daugiausia nelietuviai. Tik tokia, svetimų šaknų, partija 1940, atstovaujama sukrypėlio A. Sniečkaus, galėjo lengva širdimi parduoti Lietuvą.

Panašiu metodu autorius kildina tautinio liberalizmo srovę Lietuvoje iš „Aušros“. Tik vėliau joje pradėjo nesutapti pasaulėžiūriškai diferencijuota visuomenė. Išsiskyrė ne tik pasaulėžiūrinės grupės, bet ir tautinis liberalizmas atskilo nuo pozityvistinio-ateistinio liberalizmo, įsisteigus „Vilčių“, vėliau persimetus į 1914 m. pasirodžiusį „Vairą“. Šioje savo raštų vietoje V. Vaitiekūnas smulkiai nupasakoja tautininkų istoriją, Smetonos ir Volde-maro artimą bendradarbiavimą, o vėliau atkaklias kovas, tautininkų ryšius su valstiečiais liaudininkais, socialdemokratais ir krikščionimis demokratais. Istorija tęsiasi iki VLIKo, išryškinami įvairūs atskilinėjimai, kaip nacionalistai, laisvės kovotojai, „Šviesos“ sambūris.

„Vidurnakčio sargyboje“ yra tarsi šio šimtmečio Lietuvos istorija. Čia liečiamomis temomis dažnai išsitaria daugelis visuomenininkų ir politikų, tačiau ar jie yra tikri, apie ką kalba? Abu tomai jiems yra labai tinkamas vadovėlis.

Vytautas Vaitiekūnas, VIDURNAKČIO SARGYBOJE. „I laisvės“ fondo leidinys. I tomas 1993 m., 372 psl.; II tomas 1994 m., 376 psl. Viršelis — Pauliaus Jurkaus.

Vytautas Dyvas

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Česlovo Valdemaro Obcarsko, Britanijoje gyvenančio poeto, rinkinį „Šviesos vandenynas“ išleido Valstybinis leidybos centras Vilniuje, tartinamas brolio Stasio Obcarsko ir dail. Rimanto Dichavičiaus. Dalį tiražo autorius, gimęs Utenoje 1929 m. liepos 18 d., padovanojo Lietuvos bibliotekoms.

XVIII-sios Australijos lietuvių dienos šiemet įvyks Adelaidėje Kalėdų ir Naujų metų tarpusventyje. Jas suorganizavo ALB krašto valdybos sudarytas ALD rengėjų komitetas, vadovaujamas Vytauto Opulskio, jos nario kultūros reikalams. Šis tradicinis renginys pradedamas gruodžio 27, antradienį, atidarymu ir baigiamas gruodžio 31, šeštadienį, Naujų metų sutikimu. Į Lietuviių dienas išjungs iš Niujorko atskrendantis išeivijos lietuvių vysk. Paulius Baltakis, OFM. Jis dalyvaus iškilmingose pamaldose Adelaidės katalikų Šv. Pranciškaus Ksavero katedroje ir Australijos lietuvių dienų atidaryme. Mišiose giedos jungtinis Adelaidės, Melburno, Sidnio ir Džylongo lietuvių choras, vadovaujamas Nemros Masiulytės-Stapleton. Lietuvių dienų dalyvių laukia sporto ir dainų bei tautinių šokių šventės, Adelaidės saviveiklinio „Vaidilos“ teatro paruoštas A. Rūko „Bubulio ir Dundulio“ spektaklis, „Poezijos, muzikos ir tautosakos vakaras“, Lietuvos fotomenininko Antano Sutkaus nuotraukų ir Australijos lietuvių dailės darbų parodos, estrados sol. Violetos Rakauskaitės-Stromienės koncertas gruodžio 29 d. ir pramoginės muzikos ansamblio „Armonika“ koncertas sausio 2 d., kai daug dvimetinio didžiojo renginio dalyvių jau bus išsiskirstę. Dienų programon taipgi yra įjungtas tradicinis ALB krašto tarybos narių suvažiavimas. Mažesnius suvažiavimus galbūt turės ir kai kurios kitos organizacijos.

XIV-sis Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas, įvykęs 1994 m. spalio 7-9 d.d. Bonnoje, Ananbergo pilyje, susilaukė pusšimčio dalyvių. Jų laukė bendra tema „Ir vieni, ir kiti: etninių grupių santykiai Prūsų Lietuvoje“. Visi ligšioliniai LKI suvažiavimai būdavo surengiami Hiutenfelde, Vasario šešioliktosios gimnazijai priklausančioje Romuvos pilyje. Pirmojo suvažiavimo Bonnoje programą sudarė Artūras Hermanas ir prof. dr. Manfredas Kleinas. Pagrindinis dėmesys šį kartą buvo skirtas etninių grupių ryšiams Mažosios Lietuvos srityje. Suvažiavimas spalio 7, penktadienį, prasidėjo LKI vedėjo Vinco Bartusevičiaus sveikinimu dalyviams, įvardiniais prof. dr. M. Kleino ir A. Hermano pranešimais, iš Berlyno atvykusio germanisto Leono Stepanausko paskaita apie istorinių duomenų rinkimą pokalbiuose su senaisiais klaipeidėčiais. Tokiu būdu jam pavyko papildyti žinias apie rašytojo Thomo Manno vasarojimus Kuršių nerijoje, ten pasistatydintą vasarnami. Spalio 8, šeštadienį, A. Hermanas aptarė tikinčiųjų nesutarimus Klaipeidos krašte 1919-25 m., atnešusius priešiskumo, bet išvengusius religinio skilimo. Bielenfeldietis prof. dr. M. Kleinas pabrėžė, kad ribos tarp vokiečių ir lietuvių Rytprūsiose negalima ieškoti remiantis kalbomis. Mat etninės mažumos tautinį savitumą grindžia ne vien kalba, nes jų santykiai yra neišvengiama dviejų kultūrų sandūros dalis.

Dvikalbiskumo problemoms buvo skirti ir Ullos Lachauer iš Mannheimo bei prof. dr. Gerardo Bairo iš Bielenfeldo pranešimai. Ji kalbėjo apie Lėną Kondratavičienę, kitus pasienio gyventojus, mokėjusius abi kalbas. Jis gvilveno vokiškų žodžių, ypač terminų įjungimą lietuvių kalbon, tautos ir kalbos santykius Klaipeidos krašte. Paskutinį pranešimą spalio 9, sekmadienį, apie vaikų iš Rytprusių likimą Lietuvoje po 1945 m. padarė berlynietė Ruth Kibelka, remdamasi tų „vokietukų“ apklausa, neigiamą jų patirtimi, atnešta sovietinės valdžios, kai buvo sugriauta tradicinė kaimo sistema. Po paskaitų buvo svarstomos ateities perspektyvos etninių santykių tyrimo Mažajoje Lietuvoje. Atskirai minėtinas šeštadienio vakarą surengtas mažlietuvių senųjų autentiškų dainų koncertas. Jų programą atliko Regimantas ir Ingrida Žitkauskai iš Dorsteno, Diana Šėduikienė ir Rūta Aladavičienė iš Vilniaus.

Pasaulio lietuvių dainų šventei skirtą fotomenininko Antano Sutkaus nuotraukų parodą „Pasaulio lietuvis“ surengė Vilniaus fotografijos galerija. Jai panaudoti pusšimčio užsienyje gyvenančių lietuvių rašytojų, menininkų ir visuomenininkų portretai. Paroda bus perkelta Čikagon.

„Ažuoliuko“ berniukų chorą Vilniuje 1959 m. įsteigė Karaliaučiuje 1923 m. gimęs žydų kilmės muzikas Hermanas Perelšteinas ir jam vadovavo du dešimtmečius. 1979 m. jis išsikėlė pas JAV gyvenantį ir sergantį savo broli, Vilniuje palikęs specialią „Ažuoliuko“ muzikos mokyklą, jos ir choro vadovybę atidavęs savo buvusiam mokiniui Vytautui Miškiniui. Š. m. spalio 15-23 d.d. savaitę trukusiais koncertais „Ažuoliukas“ paminėjo trisdešimtpenkmečio sukaktį. Dabar jis jau yra išaugęs į keturis chorus — berniukų, jaunuolių, mišrų ir vyrų. Sukakties koncertų šventės iš JAV buvo atvykęs ir „Ažuoliuko“ įsteigėjas bei jo mokyklos organizatorius H. Perelšteinas. Gedimino kalno papėdėje jau auga jo atminimui pasodintas ažuoliukas, o dabar sukakties proga pasodintas dar vienas, skirtas „Ažuoliuko“ chorų dabartiniam ir buvusiems nariams. Mokytojų namuose buvo atidarytas „Ažuoliuko“ klubas. Lietuvos prez. A. Brazauskas „Ažuoliuko“ choro įsteigėją Hermaną Perelšteiną apdovanojo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino III-jo laipsnio ordinu.

Lietuvių katalikų mokslo akademijos centro valdybos iniciatyva š. m. spalio 8 d. Šv. Kazimiero šventovėj Vilnių paminėtas akademijos vicepirmininko, Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincio, Vilniaus Šv. Kazimiero šventovės rektorius, fizikos mokslų daktaro, kunigo Jono Borutos, SJ, amžiaus penkiasdešimtmetis. Sukaktuvininkas gimė Kaune, ten lankė XIII-ją vidurinę mokyklą. Baigęs fizikos studijas Vilniaus universitete, J. Boruta dirbo Lietuvos mokslų akademijos fizikos institute, 1982 m. apgindamas teorinės fizikos doktorato disertaciją. Tarpdiecezinė Kauno kunigų seminarijoje negalėjo įstoti dėl sumto ir Sibire iki 1957 m. kalinto tėvo. 1975 m. J. Boruta pradėjo pogrindines teologijos studijas ir tremtyje laikomą vysk. Julijono Steponavičiaus 1982 m. buvo slapta įšventintas kunigu. Pastoracinį darbą pradėjo dirbti pogrindyje, vadinėdamas po įvairias Lietuvos parapijas, talkindamas vietiniams kunigams. 1983 m. jis pakeitė sumintą „Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikos“ redaktorių kun. Sigitą Tamkevičių. 1983 m. jis pirmaisiais įžadais išjungė Jėzaus draugion, o po iškilmingųjų įžadų 1989 m. buvo paskirtas Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijos provinciolius. 1990-93 m. kun. dr. J. Boruta, SJ, buvo Lietuvos radiojo ir televizijos narys, Lietuvos katalikų mokslo akademijos vicepirmininkas, nuo 1993 m. — ir ateitinkų sendraugij dviasio vadovas. Dabar kun. dr. J. Boruta, SJ, dėsto Katalikų Bendrijos istoriją bei katalikų teologijos apžvalginius kursus Vilniaus universitete, tyrinėdamas Lietuvos jėzuitų istoriją.

Vilniaus grįžimo Lietuvai penkiasdešimt penkerių metų sukaktis iki sekantių metų pavasario bus paminėta Muzikų rėmimo fondo rengiama koncertų serija „Musica terrae Vilnensi“ („Muzika Vilnios žemei“). Iki to laiko įvairiose Vilniaus krašto vietovėse žadama surengti apie 130 koncertų. Jų ilga serija spalio 13 d. buvo pradėta dideliu Lietuvos menininkų koncertu Trakų kultūros namuose. Koncertų programą sudarė lietuvių muzikų rėmimo fondas ir kultūros ministerija. Atlikėjų eilėse yra žymieji Lietuvos operos ir baleto teatro solistai Virgilijus Noreika, Eduardas Kaniava, Irena Milkevičiūtė, Aušra Stasiūnaitė, Vladimiras Prudnikovas, balerina Loretta Bartusevičiūtė, smuikininkas Raimundas Katilius, pianistė Birutė Vainiūnaitė, Lietuvos muzikos akademijos styginių kvartetas, akordeonistų kvintetas „Concertino“, ansamblis „Sutartinė“, „Aidijos“ ir „Psalmių“ chorai. Iš Trakų koncertai buvo nukreipti į Vilniaus, Šalčininkų, Varėnos, Ignalinos rajonų miestus ir gyvenvietes. Nebus užmirštos ir lietuviškos salelės Pelesoj bei Gervėčiuose. Koncertus papildys ir religinė vargonų muzika šventovėse.

V. Kst.

Kenčiančioms motinoms ir raudančioms žmonoms

Paversk mane, Viešpatie

Nevystančių žiedu,
Paverski paukščiu,
Kurs giedot nesiliautų, —
Amžiams, kartoms,
Visatai ir dangui
Apie Tavo gerumą,
Apie didžiąją meilę
Neklusniai žmonijai,
Kasdien vis naują,
Skambiausiąjį himną
Garsiai giedotų,
Niekadoms nesustotų . . .

O kad būčiau banga,
Kuri niekad nedūžta,
Neį į pakraščio uolą,
Neį irifą koralų,
Kad per platumas rįščiaus,
Ir su vėjais
Ligi pat horizontų,
Iki pat tolimiausios
Akiračio juostos
Nuolatos vis kartočiau:
—Koks Tu, Viešpatie, geras!
—Koks esi gailėstingas . . .

Kad į arfą pavirščiau,
Šimtastygę, galingą,
Ir be pirštų vaidilos,
Be dainiaus gabumų
Negirdėtas gaidas,
Nuostabiasias natas,
Širdies pagimdytas,

Lyg užburtus žodžius —
Tau vis šlovę giedočiau
Apie didžią galybę,
Grožį beribi,
O svarbiausia gi — MEILĘ . . .

O LABIAUSIAI-UŽ MEILĘ,
Sukūrusią dangų,
Žemę ir saulę,
Tėkmę šaltinio
Ir sielą nemarią,
Kurį saugai,
Kaip motina kūdikio žingsnį,
Sužadėtinio meile.
Dėkoju Tau, Viešpatie,
Už pavasarį žalią, išganymo
viltį,

Galaktikų tolį
Ir už mažą smiltelę . . .
Neleiski pražūti
Smilgai prie kelio,
Išmirti tautoms,
Lietis kraujo upeliams.
Neleisk veržtis pykčiui,
Daužyt vyrams žmonas ir
Mėtyt vaikus
Tarsi malkas prie kelio.
Malšink motinų skausmą,
Laikyk savo rankoje Nemuno
šalį
Ir sielvastą skęstantį
Visą pasaulį . . .

Kun. K. J. Ambrasas,

1994.08.26

"TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta nuo lapkričio 13 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsisakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

KVIEČIAME!

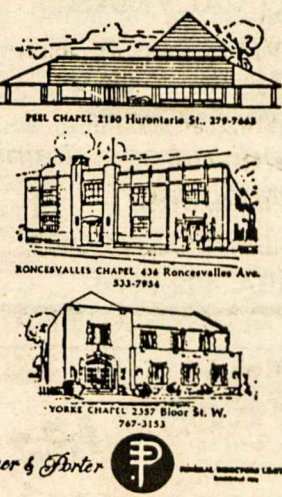
Baigiasi 1994 metai, baigiasi ir daugelio "TŽ" skaitytojų prenumerata. Kviečiame ją atnaujinti ir sutikti Naujus metus su atnaujinta prenumerata, kurios kaina – \$38.00, oro paštu – \$115.00, rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00. Naujiems skaitytojams, užsiskaitytiems "TŽ" pirmą kartą – \$30.00. Norintiems susipažinti su "TŽ" savitaisiais, siunčiami nemokamai keletą numerių. "TŽ" yra gera kalėdinė dovaną giminėms, bičiuliams įvairiose kraštuose, įskaitant Lietuvą. Dabar laikas užsakyti jiems "TŽ". Administracija

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis "TŽ" numeris, kuris išeis gruodžio 13 d. Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama iki gruodžio 8 d. Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spausdintų galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejopie sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką "TŽ". Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išsivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Ar jau parėmėte Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirkščiai išrašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškes žiburiams": \$100 – Stasys ir Sofija Rakščiai, Stoney Creek, Ont.; \$68 – Monika Jasionytė; \$50 – Stasys Paketuras, West Lorne, Ont.; Antanas Bumbulis, Vida ir Robert White, Rima ir Mark Dornfeld, Gerda ir Albinas Tarvydai; \$40 – Alvinas ir Vladas Ramanauskai, Z. Saunorienė ir vaikai, Dundas, Ont.; \$35 – Pajauta ir Algis Kazilai; \$30 – Ona Jakimavičienė, Irena ir Vincas Ignaičiai, S. V. Kneitai, Oshawa, Ont.; Juozas Rovas; \$25 – J. Vaskela, A. V. Poškaičiai, V. V. Augėnai, Bronė ir Jonas Stankeičiai, Marija ir Pranas Šilūnai, Hamilton, Ont.; Irena ir Viktoras Prištiepijonkos, Ottawa, Ont.; Marytė ir Vacys Vaitkai, Wasaga Beach, Ont.; Eugenijus ir Genė Kuchalskiai, Irena Vibrienė, Genovaitė ir Bronius Grajauskai, Hamilton, Ont.; Aldona ir Jonas Kutkos, Welland, Ont.; O. ir L. Rimkai, Stasė ir Mečys Bušinskai, M. ir A. Vaišvilai; \$24 – Alfredas Bražys ir vaikai; \$22 – Anelė Puterienė, M. Lazdūtis, Hamilton, Ont.; Danutė, Bronius Staškevičiai ir Petronėlė Jucevičienė, Verdun, Que.; Olga ir Mykolas Krievičai, Oakville, Ont.

\$20 – Aldona Zarembaitė, Prima, Bronius ir Alvydas Sapliai, Liudas ir Genė Vyšniauskai, Jonas Riauba, Liucija Skripkutė, Hamilton, Ont.; Veronika Zavadskienė, Winnipeg, Man.; P. Vitas, Burlington, Ont.; Izabelė Kandrotienė, J. V. Kežinaičiai, Hamilton, Ont.; Stasys Matulionis, Brantford, Ont.; Sigita ir Vytautas Aušrotai, Olga ir Jonas Statkevičiai, Rodney, Ont.; Kazys ir Elena Gudinskai, Hamilton, Ont.; A. Žulys, Hamilton, Ont.; Onutė ir Vincas Naruševičiai, West Lorne, Ont.; Zuzana, Juozas ir Ramunė Stravinskai, Stefanija ir Antanas Petraičiai, M. Zaliauskas, Vida, Feliksas Mockai ir šeima; \$15 – Angelė Gontienė, Birutė ir M. Z. Romeikis, Birutė ir Petras Daržinskai, Magdalena ir Pranas Krilavičiai, Keswick, Ont.; Emilija ir Bronius Rakauskai, Wasaga Beach, Ont.; 12 – B. Girenienė, Mėta ir Edis Kazakevičiai, Stasys Barskūtis, Alton, Ont.; \$10 – Marija Pranaitienė, Genovaitė Bijūnienė ir šeima, Marija ir Juozas Zazackai, Cambridge, Ont.; Adelė Gademienė, Janina Černiauskienė, V. S. Matukaičiai, Hamilton, Ont.; \$7 – Viktorija Jasiūnienė.

Nori susirašinėti

Istorijos mokytojas Gintaras Stadalius nori susirašinėti su Kanados lietuviais mokytojais. Rašyti: Gintarui Stadaliui, Narto kaimas, 4520 Marjampolės raj., Lithuania – Lietuva.

Amerikos lietuvaite (JAV pilietė) norėtų susirašinėti anglų ar lietuvių kalba su 55 metų ar kiek vyresniu vyru. Rašyti: Julija, P. O. Box 210-312, Woodhaven, N.Y. 11421, USA.

Sutton GROUP

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą, jūs būtinai turite sužinoti "21 svarbų patarimą", nes tai jums sutaupytų tūkstančius dolerių. Norėdami išvengti tolimiesių klaidų, prašome programos "21 patarimo" pas namų pardavimo patarėją ir agentą **RAIMUNDĄ PACEVIČIŲ**. Dėl informacijos skambinti tel. 416 762-4200 Toronto, 905 896-3333 Missisauogoje, 905 524-3899 Hamiltono.

AUDRA
travel & CRUISES
CORPORATION

Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

Kelionės Kaunan į vieną pusę. Kaina \$630 (kan.)
Atostogos paskutinę minutę!

Platus pasirinkimas 1 - 2 savaitėm.

Norintiems praleisti
Kalėdas ir Naujus metus
FORT LAUDERDALE \$569
Išvykimas gruodžio 18 d.
išvyk. iš Toronto 6 v.r.
Atvyk. į Ft. Lauderdale 9 v.r.
Grįžimas sausio 1 d.
išvyk. iš Ft. Lauderdale 10 v.r.
Atvyk. į Torontą 1 v.p.p.

LAS VEGAS 3-4 naktys 7 naktys
TIK SKRYDIS \$199 \$199
"SAHARA" \$279 \$329
"STAR DUST" \$329 \$379
"GOLDEN NUGGET" \$379
Išskaitant automobilį
"LUXOR" \$439 \$479
Kelionė į CANCUNĄ
Tik skrydis 7 naktys \$129

Kelionės laivais:

Rytinės, vakarinės ir pietinės Karibų salos 7 dienom.
Kaina - pradėdant \$599 (JAV)

7 naktys geriausioje kabinėje "Seawind" laive. Išvykimas iš Arubos į Curacao, Grenadą, Barbados, St. Lucia, Arubą.
Tiesioginiai "Sunquest" skrydžiai iki laivo išvykimo vietos gruodžio 4 d. \$846.

Kelionės į Lietuvą!

Geriausios kainos, patogiausi lėktuvai.
Skambinkite nedelsdami!

Telefonas 416 533-8443
FAX 416 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

Naujų Metų SUTIKIMAS

gruodžio 31,
šeštadienį,
7 val. vakaro,

Karaliaus Mindaugo ir
Karalienės Mortos menėse.

- Šilta vakarienė su vynu • Šaltų užkandžių bufetas
- Naujųjų metų sutikimas su šampanu
- Trylikos asmenų, klasikinės muzikos "Starlight" orkestras praves linksmus šokių
- Veiks baras • Stalai numeruoti (8 asmenys prie stalo). Vietos rezervuojamos iš anksto skambinant tel. 416 532-3311 arba T. Stanuliuvi tel. 416 231-3000. (Įėjimas - \$50 asmeniui. Bilietai parduodami LN raštinėje.

Nuoširdžiai kviečiame sutikti 1995-tuosius Naujuosius metus Lietuvių namuose.
Toronto Lietuvių namų valdyba ir visuomeninės veiklos komitetas

Mažosios Lietuvos fondo 1994 m. lapkričio 5 d. žiniaraštis plačiai supažindina fondo narius bei rėmėjus su Mažąja Lietuvą liečiančia veikla. Skelbiama: knygų leidyba, remtini projektai, narių pasisakymai, susitikimai. Rašoma apie lietuvių mokyklą Klaipėdos krašte, Lietuvos susidomėjimą Karaliaučiaus kraštu. Skelbiama sukaktys, premijos, įvairios žinios, mirtys ir aukos. Prie žiniaraščio pridėtas Lietuvos akademikų pasirašytas atsisakymas "Mažoji Lietuva neturi būti pamiršta", kuriame reikiama nusistebėjimas, jog Lietuvos valdžios ir inteligentijos sluoksniuose per menkai stengiamasi telkti dėmesį mažiečių problemoms. Išsivija kviečiama pinigineis aukomis remti fondą. Gyvenantieji JAV-bėse aukas prašomi siųsti adresu: R. Buntinas, 908 Rob Roy Place, Downers Grove, IL 60516, USA; kitų kraštų išsivai aukas siunčia Ievai Adomavičienė, 18 Gracemount Cres., Scarborough, Ont. M1G 1K3, Canada. Inf.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas įvyko lapkričio 27 d., 2.30 v.p.p. Toronto lietuvių namų Mindaugo menėje. Toronto Vlado Pūtvo kuopos šauliams įnešus vėliavas, kun. V. Volertui sukalbėjus invokaciją, oficialioje sveikinimo bei pagerimų dalyje Lietuvos gen. konsulas H. Lapas įteikė p. Firavičienėi IV-tojo laipsnio Vyčio kryžių, Lietuvos prezidento skirtą a.a. Antanui Firavičiui, buvusiam Tautos fondo įgaliotiniui Kanadoje. Įdomią paskaitą skaitė dr. P. Lukoševičius, nevengdamas dėstyti savo požiūrį į kai kurias šių dienų Lietuvos ir išsivijos santykių aktualijas.

Meninę programą atliko Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas muz. L. Marcinutės. Visos keturios dainos gerai skambėjo. Dirigentė ir akompaniatorė koncertą papildė keturių rankų fortepio no sąskambiais. Minėjime dalyvių galėjo būti daugiau kaip du šimtai. Iškilmei vadovavo V. Pečiulis. DL.

A. a. Marijos Kvedarienės atminimui Juozas Stanislas "Tėviškes žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Valentino Griekio atminimui, užjaudamas gyvenimo draugę Aliciją bei seseris su šeimomis Lietuvoje, Stasys Matulionis "Tėviškes žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Eugenijos Žilvytienės atminimui, užjaudama sūnų Kazimierą Žilvytį su šeima, Aldona Fališkauskienė, Brantford, Ont., "Tėviškes žiburiams" aukojo \$20.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEVIENODA ŽINIA

"TŽ" 1994 m. 44 nr. "Kultūrinės veiklos" skylyje išsamiai aprašė Lietuvoje plačiai žinomo meno rinkėjo ir labdario Mykolo Žilins-

ko, mirusio 1992 m., 90-tojo gimtadienio iškilmingą paminėjimą Kaune. Siame aprašyme, greičiausiai pasinaudojant Vyt. Jakelaičio parašyta M. Žilinsko monografija, sakoma, jog M. Žilinskas "... milijoninius turtus... sutelkė ir juos Lietuvai atidavė, versdamasis ne tik dailės kūrinių, bet ir brangakmenių bei kita pelninga prekyba".

M. Žilinsko profesija yra visiškai kitaip nušviečiama Houghton Mifflin leidyklos 1993 m. išleidintame "Insight Guides" kelionių vadove "Baltic States". Siame patrauklios išvaizdos ir gausiai iliustruotame 430-ties psl. leidinyje apie Mykolo Žilinsko Dailės Galeriją Kaune sakoma, kad galerijos mecenatas M. Žilinskas Rytų Berlyne dirbo saugumo viršininku ("a former head of security in East Berlin" — 327 psl.).

Jeigu ši informacija yra klaidinga, tai atsakingi asmenys turėtų kreiptis į minėtos knygos leidybą ir reikalauti, kad sekančioje laidoje klaida būtų atitaisyta. "Insight Guides - Baltic States", leidybą adresas: Houghton Media (Pte) Ltd., Orchard Point, Post Office Box 219, Singapore 9123.

Knygos bendradarbiai Lietuvoje: "Liberation" bei "Daily Telegraph" korespondentas ir "Vilnius in Your Pocket", "Kaunas in Your Pocket" leidinių redaktorius Matthias Luefkens, Vilniaus universiteto geografijos prof. Česlovas Kudaba, mires 1993 m., ir buvęs Valstybinės enciklopedijų leidyklos direktorius Mykolas Mikalajūnas; vyr. knygos redaktorius — Brian Bell.

V. Prištiepijonka, Ottawa, Ont.

Juozas (Joseph) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgaisiais dirbantis agentas.

#1 KANADOJE
Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc. Skambinti bet kuriuo metu
1678 Bloor St. West įstaigos tel. 416 769-1616
Toronto, Ont. M6P 1A9 namų 416 532-5893

Nemokamas namų vertinimas

GINTARAS Linksmų ir laimingų šv. Kalėdų!
1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
Tel. 416 604-4400 FAX 416 604-9748

Mūsų darbo valandos: pirmad.-penktad. 10 v.r.-7 v.v.; šeštad. 10 v.r.-4 v.p.p.

Šv. Kalėdų proga prisiminkite artimuosius Lietuvoje ir sušildykite juos savo gerumu, papuošdami kai kurių iš jų tikrai kuklų stalą jūsų vaišėmis.

Šventinis siuntinys	S1 - 22 kg - \$179	S2 - 14 kg - \$119	S3 - 9.5 kg - \$89
1. Rūkyta dešra 1 kg	10. Ananasai 450 gr	1. Rūkyta dešra 1 kg	5. Miltai 2 kg
2. Rūkyta nugarinė 1 kg	11. Sausos mielės 3 pok.	2. Rūkyta nugarinė 1 kg	6. Tirpi kava 100 gr
3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.	12. Saldinių dėž. 2 vnt.	3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.	7. Švieži bananai 2 kg
4. Daržovių aliejus 2 lt.	13. Švieži bananai 2 kg	4. Daržovių aliejus 2 lt.	8. Švieži bananai 2 kg
5. Cukrus 4 kg	14. Švieži apelsinai 2 kg	5. Cukrus 2 kg	9. Agurkų vyniotinis 1 vnt.
6. Miltai 4 kg	15. Šampanas 1 but.	6. Miltai 2 kg	
7. Sviestas 1 kg	16. Agurkų vyniotinis 1 vnt.	7. Sviestas 1 kg	
8. Tirpi kava 100 gr		8. Tirpi kava 100 gr	
9. Kavos baltintojas 450 gr		9. Kavos baltintojas 450 gr	

5% nuo jūsų užsakymo bus labdara, skirta vaikų namams Lietuvoje. Padėkite Lietuvos ekonomikai, pirkdami lietuviškus gaminius. Mūsų maisto siuntiniai sudaryti 60-80% iš lietuviškų produktų.

Mūsų atstovai - Kitcheneryje: Armandas tel. 519 571-9422; Hamilton: Alfredas Zorkus tel. 905 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius tel. 519 657-1751; Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai tel. 519 468-2163; Mont-realyje: Zaklina, Maris Kemzane tel. 514 637-9495.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis. Greitas ir saugus pristatymas.

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 416-530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6

Įstaigos telefonas
(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas
adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje
nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

DRAUDA

Visi draudos patarnavimai.
Lietuvių kalba patarnauja
V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

— mortgičių
— mokesčių
— turto ir kt.
Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO

Anapilio žinios

— Lapkričio 27, sekmadienį, atšvęsta Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė. Ta proga Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r. Mišiose iškilmingai su savo vėliava dalyvavo Toronto VI. Pūt- vio šaulių kuopa.

— Lapkričio 26, šeštadienį, palaidotas a.a. Vytautas Balčiūnas, 70 m. amžiaus.

— Gruodžio 4, sekmadienį, mūsų parapijos salėje įvyks "Už gyvybę" narių paravinės cister- sų vienuolių keptus kalėdinius pyragus. Pelnas skiriamas "Už gyvybę" sąjūdžiui.

— Pirmosios Komunijos pasi- ruošimo pamokas šiais metais ves Vida Valiulienė. Visi vaiku- čius užregistruoti turėtų pra- šdami susirinkti ateinančią sekma- dienį po 9.30 v.r. Mišių parapi- jos klebonijoje pasitarimui dėl pamokų laiko.

— Prie šventovės durų šalia ži- niaraščio yra padėta knygelių vardu "Advento programa". Pra- šome pasiimti norincius. Jomis pasinaudoti.

— Ateinančią savaitę pradeda- mas parapijiečių lankymas. Pir- miausia bus lankomi Oakville apylinkės gyventojai.

— Audimo menininkės Palmy- ros Damijonaitienės austu juos- tų ir takelių bus galima įsigyti gruodžio 11, sekmadienį, nuo 9 v.r. iki 1.30 v.p.p. mūsų para- pijos salėje.

— Kalėdų eglutė mūsų maži- siams Anapilio salėje bus gruo- džio 18, sekmadienį, po 11 v.r. Mi- šių. Ją rengia mūsų parapijos jau- nų šeimų sekcija, vadovaujama Vidmanto Valiulio. Dovanėlės bei užkandžiai imama nuo kiek- vieno vaikučio iki 10 m. amžiaus po \$10, o suaugusiems už užkan- džius bus imama prie įėjimo po \$3. Vaikučių registracija vyksta sekmadieniais parapijos salėje iki gruodžio 4 d.

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius organizuoja drabužių siuntą į Lietuvą buvusi- ms Sibiro tremtiniais. Jei kas turėtų dar geresnių atliekamų drabužių, prašome pristatyti draugijos narėms sekmadieniais parapijos salėn.

— Mišios gruodžio 4, sekmadie- nį, 9.30 v.r. už a.a. Justiną ir Aloj- zą Ramonų, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Bronių ir Celiną Šėpanavičius.

Lietuvių namų žinios

— Lapkričio 27, sekmadienio popietėje dalyvavo 200 asmenų. Pranešimus padarė LN valdybos išdėstius Jonas Silvinas.

— LN valdybos posėdis įvyks gruodžio 8, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Gruodžio 6, antradienį, 7 v.v. LN seklyčioje yra šaukiamas LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Kviečiam po tris atsto- vus iš šių vienetų: LN moterų ir vyrų būrelių, kultūrinės komi- sijos ir socialinių reikalų komi- teto. Negalintieji dalyvauti pra- šomi pranešti T. Stanuliui tel. (416) 231-4937.

— Gruodžio 31 d. LN visuomeni- nės veiklos komitetas, vadovau- jamas T. Stanulio, rengia iškil- mingą N. metų sutikimą, kuris įvyks Karaliaus Mindaugo menė- j. Šiais metais svečius linksmins puikus 13 asmenų orkestras, pasi- žymintis turtingu klasikines bei modernios muzikos repertuaru. Stalai rezervuoti, bilietai gau- nami sekmadienio popietėse, LN raštinėje tel. (416) 532-3311 arba skambinti T. Stanuliui dienos metu tel. (416) 231-3000, vaka- rais tel. 416 231-4937.

— Toronto LN kultūros komisija turi "Videoteką" — rinkinį Lie- tuvoje pagamintų vaizdojuosčių. Dalį jų sudaro vaikams tinkamos programos. Tai puiki dovana Ka- lėdų švenčių proga. Vaizdažuos- tės galima pirkti arba nuomoti. Kreiptis į LN kultūros komisiją, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6, tel. 769-1266, 762-5419. Pageidaujantiems pasiūsiame vaiz- dažuosčių sąrašą nemokamai. V.K.

— Aukos slaugos namams pri- imamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba sius- ti tiesiog: Labdaros fondas, Lie- tuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6. Norime atkreipti dėmesį, kad šiais metais galima paremti auką per "United Way" vaikų ir lietuvių labdaros organizacijas, kaip "Labdara Foundation, Inc." ir kt. Kviečiame pasinaudoti šia gali- mybe ir remti lietuviškas orga- nizacijas. Aukotojai gauna atlei- dimą nuo pajamų mokesčio. Dau- giau informacijų galima gauti LN raštinėje.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$50 — A. Žiobakas.

Anapilio autoaiškės vajui aukojo: \$100 — G. Sprainai- tienė.

Tremtinių grįžimo fondui per KLK moterų draugijos mū- sų parapijos skyrių aukojo: \$1,000 — A. Katelienė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis yra pirmas mėnesio penktadienis. Pirmas penktadieniais ligoniniai ir sene- liai lankomi namuose ir prieglau- dose iš anksto susitarus. Vakare Šv. Valanda 7 v., o 7.30 v.v. Mišios. Prieš Mišias bus klausoma išpa- žinčių.

— Pirmą mėnesio šeštadienį Gy- vojo rožinio draugija kalba ro- žinį 10.30 v.r., o po rožinio 11 v.r. Mišios. Prieš Mišias klausoma iš- pažinčių. Pensininkų namuose Mišios 5.30 v.p.p.

— Lapkričio 22 palaidotas a.a. Pijus Grigas, 77 m.; lapkričio 25 d. — a.a. Juozas Milkintas, 69 m.

— Uždaro rekolekcijos mote- rims, kurias organizuoja KLK mo- terų draugijos mūsų parapijos skyrius, vyks gruodžio 2-4 d. d. Marylake vienuolyne, King City, Ont. Rekolekcijas praves kun. Antanas Saulaitis, SJ. Registruo- tis parapijos raštinėje 533-0621 ar pas skyriaus pirmininkę Ireną Vibrienę 416-762-8414.

— KLK moterų mūsų parapijos skyriaus metinė šventė su agas- pe įvyks gruodžio 11 d., po 11.30 v.r. Mišių parodų salėje. Mišio- se dalyvaus skyriaus narės su sa- vo vėliava, apsičiusios tauti- niais drabužiais. Agapė — pietūs bus 12.30 v.p.p.

— Platinami bilietai po Mišių salėje "Volungės" koncertui, ku- ris įvyks gruodžio 11 d., 4 v.p.p. mūsų salėje.

— Kalėdačiai (Kalėdų plotke- lės) jau gaunami zakristijos sek- madieniais, o kitu laiku parapi- jos raštinėje.

— Mišios gruodžio 4, sekmadie- nį, 8.30 v.r. — už Šelmių šeimos mirusius; 9.20 v.r. — už a.a. Stasį Černiauską; 10.15 v.r. — už a.a. Algirdą Strumilą, a.a. Juozą Ma- čiuilį, a.a. Alfonsą Jonušką; 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius para- pijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas sekmadienį, gruo- džio 4, įprastu laiku 9.30 v.r. lai- kys kun. A. Žilinskas. Moterų draugijos posėdis tuoj po šių pa- maldų.

— Parapijos tarybos posėdis gruodžio 7 d., 7.30 v.v.

— Gruodžio 11 d. pamaldas lai- kys kun. Valdas Aušra iš Čikagos. Bus renkamos aukos Vasario 16 gimnazijai.

— Gruodžio 18 d., 4 v.p.p. bus vaikų eglutė. Pamaldas laikys pa- rapijos jaunimas.

— Iš anksto pranešama, kad 1995 m. vasario 28 d. vėl bus tra- dicinis šiuipyns. Daugiau žinių apie šį Mažosios Lietuvos bičiulį rengiamą šiuipynį bus paskelb- ta vėliau.

— Visais parapijos klausimais prašome skambinti pirmininkui Ernestui Steponui 416-622-5896.

E.J.St.

A. a. Joanos Rovienės atmi- nimui E. Žulienė "Tėviškės ži- buriams" aukojo \$50.

A. a. Monikos Bumbulienės atminimui Vytautas Urbonas "Tėviškės žiburiams" auko- jo \$25.

A. a. Janinos Paketurienės atminimui Rūta ir Marius Ru- sinai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Vytauto Balčiūno atminimui pagerbti "Tėviškės žiburiams" au- kojo: \$50 — Antanas Bumbulis, P. Z. Linkevičiai; \$30 — V. O. Narušiai ir B. Jonaitienė, Regina ir Jonas Žu- račiai; \$25 — S. Cepas, B. T. Stanu- liai, J. A. Sungailos; \$20 — G. B. Trin- kai, R. V. White, dr. Rasa Mažeikaitė, Sigita ir Vytautas Aušrotai, An- tanas ir Stasė Zimnickai, Birutė ir Vytautas Biretos, I. P. Lukoševičiai, U. Bleizgienė, S. Radzevičius, A. Pr. Augaiciū, V. Otienė, Adelė Kate- lienė, Joana Bumbulienė, F. Timukas, J. A. Bajorinai, I. H. Petkai, S. A. Kalozos, A. I. Zalagėnai, O. Z. Gir- dauskai, B. S. Prackapai; \$15 — Irena Ross; \$10 — S. F. Kuzmickas, N. Bal- čiūnas, L. R. Gaizčiai, O. Azubalie- nė, B. P. Sapliai, Genovaitė Bijūnienė, G. B. Dimickai, J. Rinkūnienė; \$5 — V. J. Balickai.

Aukos rinko Monika Povilaitienė ir Irena Vadauskienė. Joms ir vi- siems aukotojams tariamas nuošir- dus ačiū.

Patikslinimas. "TŽ" nr. 47 a.a. dr. Marijos Karkienės atminimui pagerbti Sibiro tremtinių grįžimo fondui \$10 aukojo Liuda Šileikie- nė, ne L. Šliekienė.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Jane-St. Clair, 2 miegamųjų

parduotumas, didelis kiemas 40x154

pėdų. Puikus, patalios karta. Kaina \$169,000.

Visais klausimais Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000; namų

tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

TORONTO MAIRONIO MOKYKLOS KALĖDŲ DŽIAUGSMAS

1994 m. gruodžio 17, šeštadienį, 9.30 valandą ryto

Prisikėlimo parapijos salėje

Kalėdinė programa: muzikinis veiklas "Užburto medžio paslaptis",
vaišės, staigmenos, dovanėlės ir KALĖDŲ SENELIS

KVIEČIAMI MAŽI IR DIDELIIII!

Registracija vyksta iki gruodžio 10 d. Toronto Maironio mokykloje šeštadieniais arba skambinti Birutei Batraks 905 271-1640

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su geru orkestru
gruodžio 31, šeštadienį, nuo 7 valandos vakaro

* Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. punktualiai.

* Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro.

* Nemokamas baras. * Šampanas, puikiai išpuošta salė.

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Reginą Celejvską tel. 231-8832.

Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos
administracinė sekcija

A. a. Vytautas Balčiūnas, il- gametis "Tėviškės žiburių" spaustuvės vedėjas, techninis šio savaitraščio redaktorius, lapkričio 23 d. rytą, važiuoda- mas į darbovietę, staiga mirė savo automobilyje prie Anapilio sodybos vartų, nuo kurių iki tikslo buvo likę nepil- na minutė kelio.

Dalyvaujant gausiam būriui velionies bendradarbių, arti- mųjų bei bičiulių, būdys įvyko lapkričio 25 d. Turner & Porter laidotuvių namuose, kur prie įėjimo M. Povilaitie- nės ir I. Vadauskienės paslau- gų dėka, daugelis vietų gėlių aukojo "Tėviškės žiburiams". Maldas skaite ir Rožinį kalbė- jo Anapilio parapijos klebo- nas kun. J. Staškus.

Gedulines Mišias Lietuvos kankinių šventovėje lapkri- čio 26 d. aukojo Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, ir kun. J. Staškus, pasakęs mirties pras- mę primenantį pamokslą. Skaitinius atliko G. Kurpis, giedoją sol. L. Turūtaitė, var- gonavo V. Ramanauskas. Po Mišių gausūs laidotuvių daly- viai palydėjo velionį į čia pat esančias Šv. Jono lietuvių ka- pines, kur po religinių apeigų atsisveikinimo žodžius tarė R. Sakalaitė-Jonaitienė — "Tė- viškės žiburių" darbuotojų vardu, KLK moterų dr-jos Ana- pilio parapijos skyriaus pirm. A. Augaitienė ir J. Andrulis — Anapilio parapijos ir velio- nies bičiulių vardu. Žiedų dė- jimas ant karsto ir giesmė "Ma- rija, Marija" užsklėdė jaut- rią atsisveikinimo valandą.

Po to laidotuvių dalyviai su- sirinko į Anapilio parapijos salę pietų, kuriuos paruošė J. Gurklėnė. Valgius palai- mino kun. A. Simanavičius, OFM. Už viską našlės vardu visiems padėkojo G. Trinkie- nė. S.

A. a. Vytauto Balčiūno atmi- nimui Giedra ir Rimas Paulio- niai "Tėviškės žiburiams" au- kojo \$50.

A. a. Vytauto Balčiūno atmi- nimui Vytautas Urbonas "Tė- viškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Vytauto Balčiūno atmi- nimui Vytautas Urbonas "Tė- viškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Vytauto Balčiūno atmi- nimui Vytautas Urbonas "Tė- viškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Vytauto Balčiūno atmi- nimui Vytautas Urbonas "Tė- viškės žiburiams" aukojo \$25.

Dėdės ir krikšto tėvo a.a. Jo- no Lekučio atminimui Benas Kušlikis, Grand Rapids, MI, "Tėviškės žiburiams" auko- jo \$20.

Teodoras (Ted) Stanulis

Didelis kiemas 40x154

pėdų. Puikus, patalios karta. Kaina \$169,000.

Visais klausimais Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000; namų

tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Maloniai kviečiame visus į

Advento susikaupimo ir
šv. Kalėdų giesmių

KONCERTAS

"Mano dvasia džiaugiasi Dievu"

1994 m. gruodžio 11, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St., Toronto.

Įėjimo auka: \$8; vaikams-studentams — \$5. Vietos numeruotos. Bilietų užsakymai priimami vakarais telefonu: 416 231-1423.

Rengia — Toronto lietuvių choras "Volungė"

ATEITININKŲ

KVIEČIOS

įvyks gruodžio 18, sekmadienį, 4 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos parodų salėje.

Kviečiame jaunimą, tėvelius ir sendraugius.

Toronto ateitininkai

Audėjos menininkės Palmy- ros Damijonaitienės austu juostų ir takelių bus galima įsigyti Anapilio parapijos sa- lėje gruodžio 11 d. nuo 9 v.r. iki 1.30 v.p.p.

Remiantis Lietuvos užsienio reikalų ministerio įsakymu nr. 59, Kanados lietuvių bendruo- menės nariams, pristačiu- siams KLB pirmininko pasira- šytą pažymėjimą, įvažiavimo vizos į Lietuvos respubliką yra išduodamos nemokamai.

Lietuvos respublikos gen. konsulatams

Žurnalui "Caritas" aukojo: \$11.74 — B. Matulaitienė (JAV); \$10 — J. Plečkaitienė, A. Sungailienė; \$5 — S. And- ruliene, V. Knyvaitė, K. Rugie- nė, I. Vadauskienė, D. Vaidi- lienė. Žurnalo rėmėjos dėkoja.

CLEAN FOREVER. Valome kiti- mus, minkštus baldus ir automo- bilų vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skam- binti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

MOTERIS ieško darbo. Galetų prižiūrėti vaikus ar vyresnio am- žiaus žmones. Skambinti tel. 416 760-7181.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parpinama salė, muzika, gėlės, su- tarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronto.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

"PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų, vanden- tiekio, elektros, keramikos plytelių, stiklo blokų, langų

• dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvažiavimo kelių (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti

Alvydai tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

Bijanas
Translation
Services

VERTIMAI
ŽODŽIU ir
RAŠTU
lietuvių,
rusų, anglų ir
prancūzų
kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredi- tuota vertėja prie Teisingumo ministerijos (Ministry of the Attorney General).

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
tel. 416 621-1638.

Adresas: 106 Meadowbank Road,
Etobicoke, Ontario M9B 5C9

MONTREALQUE

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-53355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 514-766-5827; 514-766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.25%	Taupymo — special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.00%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.25%	Taupymo — kasdienes	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	5.00%	RRIF — RRSP — 1 m. term. ...	6.25%
180 d. - 364 d.	5.00%	RRIF — RRSP — 2 m. term. ...	7.00%
120 d. - 179 d.	4.50%	RRIF — RRSP — 3 m. term. ...	7.25%
60 d. - 119 d.	4.50%	RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	4.00%		

IMA UŽ:

Neklin. turto:		asmenines — nuo...8.00
1 metų ..	8.00%	
2 metų ..	9.00%	
3 metų ..	9.25%	

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10.00- 2.00
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA — NAUJOS VALANDOS

TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarna- vimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš- jusų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.